

40
ΧΡΟΝΙΑ
1978-2018

απολογισμός

2018

26^η ΧΡΗΣΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

Πρόσκληση Σύγκλησης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ Δ.Σ. 59/10-6-2019

Το Δ.Σ. μετά από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στις 10-6-2019, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14:00 στα γραφεία της Διοίκησης της Τράπεζας. Διαπιστώθηκε η κατά το νόμο απαρτία. Μετά από εισήγηση του Προέδρου, το Δ.Σ. αποφασίζει τη σύγκληση της Ετήσιας Τακτικής Γ.Σ. των μελών για τις 19-6-2019 ημέρα Τετάρτη και ώρα 20:30 στο χώρο του Ξενοδοχείου Du Lac. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει απαρτία, η Γ.Σ. θα διεξαχθεί στις 26-6-2019 ημέρα Τετάρτη και ώρα 20:30 στον ίδιο χώρο.

Σε περίπτωση που και πάλι δεν υπάρξει απαρτία, η Γ.Σ. θα διεξαχθεί στις 3-7-2019, ημέρα Τετάρτη, την ίδια ώρα στον ίδιο χώρο.

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Έγκριση εγγραφής και διαγραφής μελών.
2. Υποβολή έκθεσης πεπραγμένων - απολογισμού του Δ.Σ. για το έτος 2018.
3. Ανάγνωση ισολογισμού και οικονομικών αποτελεσμάτων χρήσης έτους 2018. Έγκριση οικονομικών καταστάσεων και πεπραγμένων του Δ.Σ. για τη χρήση 1/1/- 31/12/2018.
4. Απαλλογή των μελών του Δ.Σ. από κάθε ευθύνη σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, τα πεπραγμένα και τη διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας για τη χρήση του έτους 2018.
5. Ανάγνωση έκθεσης του Ορκωτού Ελεγκτή. Έγκριση και απαλλογή του Ορκωτού Ελεγκτή από κάθε ευθύνη.
6. Ανάγνωση του προϋπολογισμού έτους 2019. Έγκριση αυτού.
7. Ορισμός Ορκωτού Ελεγκτή για το έτος 2019 και καθορισμός αμοιβής του.
8. α. Προσδιορισμός ορίων τιμής διάθεσης συνεταιριστικής μερίδας.
β. Προσδιορισμός τιμής εξαγοράς συνεταιριστικής μερίδας.

γ. Απόφαση συνέχισης ενίσχυσης των κεφαλαίων της Τράπεζας.
δ. Παροχή εξουσιοδότησης από τη από τη Γ.Σ. προς το Δ.Σ. για τον επακριβή καθορισμό των υπό στοιχεία «α» και «β» τιμών της συνεταιριστικής μερίδας, καθώς και για τη διάρκεια ισχύος των ως άνω τιμών και τυχόν παρατάσεων της ισχύος αυτών.

9. Παροχή εξουσιοδότησης προς το Δ.Σ. για τυχόν συμμετοχή της Τράπεζας σε εταιρίες.
10. Έγκριση αποδοχών/αποζημιώσεων των μελών του Δ.Σ.
11. Τροποποίηση άρθρων του καταστατικού: Άρθρο 6 παρ. 5, (μέθοδος υπολογισμού αξίας συνεταιριστικής μερίδας), άρθρο 15 παρ. 2δ, άρθρο 15 παρ. ε εδ. β, άρθρο 16 εδ. α, άρθρο 28 εδ. β.
12. Εκλογή επιτροπής ανάδειξης υποψηφίων.
13. Ανακοινώσεις
14. Διεξαγωγή μυστικής ψηφοφορίας για τα με αριθμό 3, 4, 5 και 6 θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Σημείωση: Το δικαίωμα της συμμετοχής στη Γ.Σ., για μέλη που έχουν άνω των 20 συνεταιριστικών μερίδων, μπορεί να ασκηθεί με εξουσιοδότηση μέσω αντιπροσώπου, ο οποίος πρέπει να είναι μέλος της Τράπεζας. Εξουσιοδοτήσεις διατίθενται στα Καταστήματα της Τράπεζας και στην ιστοσελίδα αυτής www.epirusbank.com και πρέπει να φέρουν θεώρηση του γνησίου της υπογραφής από δημόσια αρχή ή Διευθυντή Καταστήματος της Τράπεζας.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.
Κων/νος Ζωνίδης

Για το Δ.Σ.

Ο Γραμματέας Δ.Σ.
Παύλος Χήτας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ομιλία Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου - Έκθεση Πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου Χρήση 2018 (01.01.2018 – 31.12.2018)	6
2. Σημείωμα Διευθύνουσας Συμβούλου	9
3. Σύμβαση Διοικητικού Συμβουλίου & Δομή Εταιρικής Διακυβέρνησης	10
4. Σύμβαση συνεταιριστικού κεφαλαίου	11
5. Οικονομική ανασκόπηση 2018	12
A. Διεθνές και Ελληνικό Οικονομικό Περιβάλλον	12
6. Παράρτημα Οικονομικών Καταστάσεων	29
A. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή	29
> Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	29
> Προς τους Συνέταιρους της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου Συν.Π.Ε.	29
> Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	29
Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις Χρήσεως 2018	35
B. Σημειώσεις - Ανάλυση Μεγεθών - Χρηματοοικονομικοί Δείκτες	35
1. Κεφαλαιακή επάρκεια	37
2. Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα Οι καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα αποτελούν υποχρεωτικές καταθέσεις αποθεματικού και δεν είναι διαθέσιμες για χρήση κατά τις ημερήσιες εργασίες του Οργανισμού.	37
3. Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων	37
4. Δάνεια και απαιτήσεις κατά Πελατών	38
5. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	39
6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	39
7. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	39
8. Επενδύσεις σε ακίνητα	40
9. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	40
10. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	41
11. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	41
12. Υποχρεώσεις προς πελάτες	42
13. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	42
14. Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	42
15. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	42
16. Λοιπά στοιχεία παθητικού	43
17. Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	43
18. Διαφορά υπέρ το άρτιο	43
19. Αποθεματικά	43
Καθαρά έσοδα από τόκους	44
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	44
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	44
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	44
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	45
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	45
Φόροι	45
Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις	45
Μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9, «Χρηματοοικονομικά μέσα» και ποσοτική της επίπτωσης	46
Γεγονότα μετά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης	46
Προϋπολογισμός 2019	47

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

	2018 ΜΕ ΔΛΠ	2017 ΜΕ ΔΛΠ	2016 ΜΕ ΔΛΠ	2015 ΜΕ ΔΛΠ	2014 ΜΕ ΔΛΠ	ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2018/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	251.117.631,28	218.015.350,12	203.008.733,20	205.926.884,50	240.688.608,90	15,18%
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ προ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	241.422.430,77	232.710.720,68	224.886.311,07	220.889.005,81	218.594.565,98	3,74%
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ μετά από ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	177.226.729,77	178.145.998,68	170.473.558,87	170.025.681,63	173.780.392,49	-0,52%
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	64.195.701,00	54.564.722,00	54.412.752,20	50.863.324,18	44.814.173,49	17,65%
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ*	9.630.979,00	151.969,80	3.605.282,78	6.229.279,19	1.864.000,00	6.237,43%
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΩΝ	200.706.150,27	183.102.382,48	169.295.726,22	172.476.004,85	221.958.810,29	9,61%
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	21.200.811,35	6.006.262,40	5.911.640,16	4.928.100,01	6.609.369,40	252,98%
ΜΕΤΟΧΟΙ	16.937	16.000	15.180	14.817	13.463	5,86%
ΜΕΡΙΔΕΣ	35.791.401,00	270.027,76	167.609,37	164.406,94	372.948	32,55%
ΤΙΜΗ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ	0,57	0,57	0,75	0,75	70,00	0,00%
ΛΟΠΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ	0,52	0,67	0,64	0,67	15,71	-21,98%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	17.895.700,50	13.501.388,00	8.380.468,50	8.220.347,00	19.206.822,00	32,55%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	18.709.144,03	18.088.759,44	10.800.658,01	10.957.320,16	5.857.296,95	3,43%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ (ΚΕΡΔΗ)	3.686.196,19	2.668.599,81	3.809.689,74	3.822.058,90	4.371.806,40	38,13%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΣΤΑ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ (ΚΕΡΔΗ)	3.401.123,40	2.378.385,93	3.496.349,52	3.460.472,63	3.196.723,02	43,00%
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ (ΖΗΜΙΕΣ)	90.669,40	2.125.894,44	-108.933,26	-2.768.806,56	1.332.723,02	-95,73%
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	9.986.768,93	8.954.489,62	9.909.255,68	9.668.993,80	10.391.652,76	11,53%
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	6.585.645,53	6.576.103,69	6.440.966,40	6.066.825,06	4.412,00	0,15%
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	13.260.693,05	11.859.212,48	13.180.570,69	14.358.758,80	18.623.578,36	11,82%
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	9.859.569,65	9.480.826,55	9.745.703,77	10.756.590,06	14.536.298,19	3,99%
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	80	77	75	76	76	3,90%
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2.801.738,12	2.797.274,44	2.985.290,25	2.766.754,72	2.849.074,08	0,16%
ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	42.514,04	30.888,13	46.617,99	45.532,53	42.062,15	37,64%
ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	35.021,73	36.328,24	39.803,87	36.404,67	37.487,82	-3,60%
ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	21,13%	23,59%	22,65%	19,27%	15,30%	-10,43%
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	2.508.826,88	2.377.953,02	2.257.276,35	2.269.421,12	2.920.510,66	5,50%
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	3.017.780,38	3.022.217,15	2.998.484,15	2.906.434,29	2.876.244,29	-0,15%
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	9	9	9	9	9	0,00%

*Εκ των οποίων ποσό 6.320.525,00 αφορά εφαρμογή ΔΠΧΑ 9

ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

		2018 ΜΕ ΔΛΠ	2017 ΜΕ ΔΛΠ	2016 ΜΕ ΔΛΠ	2015 ΜΕ ΔΛΠ	2014 ΜΕ ΔΛΠ
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΕΦΑΛΙΑΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ	7,45%	8,30%	5,32%	5,32%	2,43%
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
ΣΧΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ	8,43%	9,57%	6,15%	6,18%	2,56%
	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ					
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΙΑ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ	8,05%	9,05%	5,54%	5,62%	2,49%
	ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΙΑ					
ΣΧΕΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	79,87%	94,20%	97,30%	95,84%	76,03%
	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ					
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	5,82%	2,29%	0,92%	1,32%	2,32%
	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ					
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ	18,18%	13,15%	32,37%	31,58%	54,58%
	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ					
ΒΑΘΜΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΕΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	1,34	1,25%	1,38%	1,33	1,29
	ΕΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ					
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ / ΕΞΟΔΩΝ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	0,66	0,73	0,64%	0,63	0,61
	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ					

1

Ομιλία Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου - Έκθεση Πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου - Χρήση 2018 (01.01.2018 - 31.12.2018)

Κυρίες και κύριοι συνέταιροι,

Η παρούσα Τακτική Γενική Συνέλευση πραγματοποιείται σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη καμπή για την χώρα. Βρισκόμαστε μόλις λίγες εβδομάδες μετά τις ευρωπαϊκές και αυτοδιοικητικές εκλογές και μόλις λίγες μέρες πριν την πραγματοποίηση των προώρων εθνικών εκλογών.

Το αποτέλεσμα των επερχόμενων εκλογών είναι ιδιαίτερα κρίσιμο για μια οικονομία που μόλις έχει αρχίσει να στέκεται στα ποδιά της αλλά κυρίως για ένα τραπεζικό σύστημα που ακόμη ταλαιπωρείται από την κρίση και τις συνέπειές της με κυριότερη τον τεράστιο όγκο των μη εξυπηρετούμενων δάνειων.

Το σύνολο της οικονομίας, αλλά και της κοινωνίας, ανεξαρτήτως πολιτικής τοποθέτησης προσδοκά σε μια σταθερή κυβέρνηση μακράς νιοής. Γιατί αυτό είναι προϋπόθεση ώστε να υπάρξει η δυνατότητα συνέχισης και περαιτέρω βελτίωσης του οικονομικού κλίματος που θα οδηγήσει τη χώρα στην οριστική έξοδο της από την πολυετή και πολυεπίπεδη κρίση.

Σε αυτή την χρονική συγκυρία, στην αφετηρία της επομένης και καλύτερης όπως όλοι ελπίζουμε μέρας, η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου βρίσκεται στην καλύτερη οικονομική κατάσταση των τελευταίων ετών, έχοντας αφήσει πίσω της τα ιδιαίτερα σημαντικά για τον κλάδο προβλήματα της έλλειψης ρευστότητας αλλά και κεφαλαιακής επάρκειας.

Προβλήματα που οδήγησαν στο κλείσιμο πάνω από 20 τράπεζων και στη συρρίκνωση όλων των υπολοίπων. Το Συνεταιριστικό μας Ίδρυμα συμπληρώνει 40 συνολικά χρόνια λειτουργίας, από τα οποία 27 χρόνια, λειτουργεί ως Τράπεζα. Η Τράπεζά μας είναι η παλαιότερη σήμερα Συνεταιριστική Τράπεζα και η μεγαλύτερη στην Ηπειρωτική Ελλάδα. Είναι η ΤΡΑΠΕΖΑ των 17.000 και πλέον Ηπειρωτών και των 15.000 και πλέον μελών του στρατηγικού μας επενδυτή, του ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ, αλλά και της σημαντικής συμμετοχής του Τ.Π.Κ.Δ.

Αυτό από μόνο του είναι μια τεράστια επιτυχία αφού η διάρκεια παράλληλα με την ποιότητα είναι αυτά που βασικά χαρακτηρίζουν την πορεία κάθε επιχείρησης. Το ότι βρισκόμαστε σήμερα εδώ μετά τα οκτώ και πλέον χρόνια καταστροφικής για τη χώρα οικονομικής κρίσης, το ότι διαθέτουμε ισχυρή συνεταιριστική

και κεφαλαιακή βάση, στην οποία συμμετέχουν θεσμικοί επενδυτές μεγάλης οικονομικής επιφάνειας, και κυρίως το γεγονός ότι σε σχέση με το 2009 η Τράπεζά μας είναι διπλάσια σε όλα της τα μεγέθη και σαφώς καλύτερα οργανωμένη, δε μπορεί παρά να μας γεμίζει με αισιοδοξία και να μας ενθαρρύνει. Είμαστε αποφασισμένοι να υλοποιήσουμε, με τη συμμετοχή και την καθοριστική στήριξη του στρατηγικού μας επενδυτή του ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ, το επόμενο στάδιο ανάπτυξης της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου, της δικής μας Τράπεζας.

Δεν θα διστάσω να πω ότι και το 2018 ήταν μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά για όλο το τραπεζικό σύστημα.

Σε αυτό συνέβαλαν οι εξής παράγοντες:

- Η διατήρηση των δεσμεύσεων των capital controls, μέρος των οποίων όπως η απαγόρευση ανοίγματος νέων λογαριασμών, άρθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους
- Η οικονομική και πολιτική αστάθεια της χώρας μας αλλά και του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου συνολικά
- Η μακρά περίοδος των διαπραγματεύσεων για το κλείσιμο της αξιολόγησης του 3ου μνημονίου, που ολοκληρώθηκε τελικά τον 8/2018
- Η μεγάλη καθυστέρηση στην έναρξη και η δυσχέρεια υλοποίησης του νόμου για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό καθώς και η αναμονή για την εφαρμογή των ρυθμίσεων σε 120 δόσεις των οφειλών σε δημόσιο και ασφαλιστικά ταμεία αλλά και του νόμου για την προστασία της πρώτης κατοικίας
- Η συνεχιζόμενη έως και σήμερα αναμονή για την έγκριση του σχεδίου στήριξης των τραπεζών για την απομείωση των κόκκινων δάνειων
- Η έλλειψη ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος η οποία μπορεί να βελτιώθηκε αλλά δεν έχει ακόμη εξαιρεθεί
- Και τέλος το σημαντικότερο, η εφαρμογή του νέου λογιστικού προτύπου IFRS 9 η εφαρμογή του οποίου

οδήγησε στην εκ νέου σημαντική επιβάρυνση των ισολογισμών των τραπεζών υποχρεώνοντας τις στην λήψη πρόσθετων και σημαντικών προβλέψεων που για την ΤΡΑΠΕΖΑ μας ξεπέρασαν τα 6,3εκ €.

Όλα τα παραπάνω παρ' ότι δυσχέραναν σημαντικά τις προσπάθειές μας, δεν στάθηκαν εμπόδιο στην σημαντικότερη βελτίωση της Τράπεζάς μας σε όλους τους τομείς. Η καλύτερη απόδοση για αυτό είναι η θετική μεταβολή όλων των βασικών οικονομικών μεγεθών της Τράπεζας, στα οποία θα αναφερθώ εν συντομία και στα οποία θα γίνει εκτενής αναφορά και ανάλυση κατά την ανάγνωση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων. Στο τέλος του 2018 ο συνολικός αριθμός των απασχολούμενων στην Τράπεζα ανήλθε σε 80 άτομα.

Τα μέλη της Τράπεζας, έφτασαν τα 17.000. Το Ενεργητικό της Τράπεζας ξεπέρασε τα 251 εκ.€. Η Τράπεζά μας έχοντας βελτιώσει την αποδοχή και την διείσδυσή της στην αγορά, αύξησε τις καταθέσεις της αφού αυτές έφθασαν τα € 222 εκατ. σημειώνοντας σημαντικότερη αύξηση. Η τράπεζά μας διατήρησε και το 2018 την ίδια συντηρητική πολιτική στις χορηγήσεις προσαρμοζόμενη στο εποπτικό μνημονικό πλαίσιο που περιορίζει σημαντικά την πιστωτική επέκταση εξακολουθώντας όμως την στήριξη επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Έτσι οι χορηγήσεις στο τέλος του 2018 έφθασαν € 241,4εκ. με το σημαντικά μεγαλύτερο μέρος, των πιστοδοτήσεων, να αφορά επιχειρηματικά δάνεια και μάλιστα σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Το 2018 ήταν επίσης μία χρονιά προσπάθειας αποτελεσματικότερης διαχείρισης του χαρτοφυλακίου των δανείων που εμφανίζουν καθυστέρηση, η οποία συνεχίζεται και συστηματοποιείται. Πρέπει να σημειωθεί ότι για τις καθυστερήσεις των δανείων της Τράπεζας, ελήφθησαν επιπλέον εξασφαλίσεις και καλύψεις, οδηγώντας, μαζί με τις μέχρι νέες προβλέψεις το συνολικό ύψος των οποίων ξεπερνά 64,2 εκ ευρώ, το δείκτη της συνολικής κάλυψης του χαρτοφυλακίου στο ασφαλές ποσοστό του 95,10%. Τέλος τα αποτελέσματα χρήσεως (κέρδη) προ φόρων και προβλέψεων παρουσιάζονται σημαντικά αυξημένα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, ανερχόμενα σε € 3,4 εκ.

Η Τράπεζα Ηπείρου λοιπόν με το κλείσιμο του 2018 διαθέτει έναν από τους υψηλότερους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, ο οποίος υπερβαίνει το 16,5% με ελάχιστο απαιτούμενο το 11,38%. Παράλληλα διαθέτει σημαντική πλέον ρευστότητα αφού τα ταμειακά διαθέσιμα ανήλθαν σε 51,9 εκ € έναντι 20,1εκ παρουσιάζοντας αύξηση κατά 158,15%.

Τα ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας στο τέλος του 2018 ανήλθαν σε 18,709 εκ € και υπερβαίνουν τα ελάχιστα απαιτούμενα κεφάλαια για τη δυνατότητα επέκτασης πέραν της γεωγραφικής περιφέρειας της ΗΠΕΙΡΟΥ. Αυτό επετεύχθη με τη συνέχιση της ενίσχυσης κεφαλαίων και κατά τη διάρκεια του 2018 με ποσό 5 εκ. € εκ των οποίων ποσό 3,5 εκ. € κατεβλήθη από τον στρατηγικό μας επενδυτή.

Με δεδομένους τους κινδύνους του οικονομικού περιβάλλοντος, την αύξηση των απαιτήσεων του εποπτικού πλαισίου για τα τουλάχιστον τρία επόμενα έτη, την υποχρεωτική προσαρμογή σε νέα αυστηρότερα λογιστικά πρότυπα με την εφαρμογή από 1/1/2018 του IFRS 9, και την απόφασή μας για δυναμική επέκταση της Τράπεζας τα επόμενα έτη, είναι προφανές ότι απαιτείται η συνέχιση της προσπάθειας για περαιτέρω

ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης της Τράπεζας. Η ενίσχυση αυτή επιτυγχάνεται με δημιουργία προσθέτων αποθεματικών και προβλέψεων αλλά και με τη συνεχή αύξηση του Συνεταιριστικού μας Κεφαλαίου.

Για το λόγο αυτό και το 2018 σχεδόν όλα τα κέρδη της προηγούμενης χρήσης οδηγήθηκαν σε πρόσθετες προβλέψεις ενώ παράλληλα με γνώμονα την μέχρι τώρα εμπειρία της προσπάθειας ενίσχυσης των κεφαλαίων μας κατά την τελευταία διετία η οποία απέδωσε άνω των 11εκ €, δρομολογείται για το τρέχον έτος η συνέχιση της προσπάθειας για περαιτέρω σημαντική ενίσχυση των κεφαλαίων μας.

Κυρίες και κύριοι,

Εάν μέχρι σήμερα, σε συνθήκες οικονομικής κρίσης, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αποδείχθηκαν ιδιαίτερα χρήσιμες για την οικονομία και την κοινωνία, στις παρούσες συνθήκες αλλά και στις μελλοντικές, η ύπαρξη και ενίσχυσή τους, θα αποβούν αναγκαιότητα οικονομικής επιβίωσης και κοινωνικής συνοχής. Άλλωστε η δρομολογούμενη συρρίκνωση των συστημικών τραπεζών αφήνει τεράστιο πεδίο ανάπτυξης και μεγάλο μερίδιο αγοράς έτοιμο να κατακτηθεί.

Αν θέλουμε να κρατήσουμε τη στοιχειώδη δυνατότητα της οικονομικής μας επιβίωσης και την εξ αυτής υποστήριξη της κοινωνικής συνοχής, θα πρέπει με κάθε δυνατό τρόπο να δυναμώσουμε τη Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου.

Την Τράπεζα που στις πιο δύσκολες και άσχημες στιγμές, στάθηκε αρωγός στον επιχειρηματικό κόσμο του τόπου μας, στα χαμηλά και μεσαία στρώματα της κοινωνίας μας. Η Τράπεζα αυτή, ως Συνεταιριστική Τράπεζα, έχει ανάγκη να βασιστεί – εκτός από τον στρατηγικό της επενδυτή - στους χιλιάδες Ηπειρώτες της Ηπείρου και της διασποράς.

Η Ήπειρος μπορεί να είναι μια από τις πιο φτωχές επαρχίες της Ευρώπης, όμως έχει ανεκμετάλλετες και ανεξάντλητες δυνατότητες και σημαντικότητες προοπτικές ανάπτυξης, οι οποίες εκτοξεύτηκαν με την ολοκλήρωση των οδικών αξόνων, τη διεθνοποίηση των δυο αεροδρομίων και την επέκταση του λιμανιού της Ηγουμενίτσας. Η Τράπεζα λοιπόν, έχει τη βούληση να στηρίξει την τοπική οικονομία, θα πρέπει όμως να στηριχθεί από όλους μας για να ανταποκριθεί με επιτυχία στις προκλήσεις του μέλλοντος.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, η Τράπεζα, όπως γνωρίζετε, προχώρησε στην κατάρτιση και εφαρμογή 5ετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου, στην υλοποίηση του οποίου προχωρούμε δρομολογώντας τις απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις και προσαρμοζόμενοι στις συνθήκες της αγοράς.

Στο πλαίσιο του σχεδίου αυτού στοχεύει άμεσα:

- Στην περαιτέρω βελτίωση των εποπτικών δεικτών με περαιτέρω ενίσχυση των κεφαλαίων και ενεργή διαχείριση του χαρτοφυλακίου των καθυστερημένων δανείων
- Στη βελτίωση της κερδοφορίας με συγκράτηση του λειτουργικού κόστους και αύξηση των εσόδων από

προμήθειες, η οποία θα επιτευχθεί με ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, όπως η συμβουλευτική τραπεζική, η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου των P.O.S., και τα τραπεζοασφαλιστικά και χρηματιστηριακά προϊόντα

- Στη διεύρυνση της καταθετικής βάσης με προσέλκυση νέων πελατών μέσω της δημιουργίας νέων προϊόντων και ταυτόχρονη μείωση του κόστους καταθέσεων
- Στην άμεση μετεγκατάσταση του καταστήματος ΠΥΡΣΙΝΕΛΛΑ στην ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑ με στόχο τη χρηματοδότηση του πρωτογενούς τομέα και στην προσπάθεια για την επέκταση της δραστηριοποίησής μας εκτός των ορίων της Ηπείρου με πρώτο και πιο σημαντικό στόχο την παρουσία μας στην ΑΘΗΝΑ.
- Στην αναβάθμιση των μηχανογραφικών συστημάτων και της ηλεκτρονικής τραπεζικής και την ψηφιοποίηση όλων των εγγράφων της τράπεζας με στόχο την ταχύτερη και ασφαλέστερη εξυπηρέτηση των πελατών αλλά και τη βελτίωση του τρόπου εργασίας των υπαλλήλων και τη σημαντική μείωση του κόστους.
- Στην αναδιοργάνωση και ενίσχυση της στελέχωσης της Τράπεζας, ιδιαίτερα στους τομείς της διαχείρισης κινδύνων, της διοικητικής πληροφόρησης και της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, κατά τα πρότυπα των μεγάλων Τραπεζών,
- Στην αναμόρφωση και εκσυγχρονισμό του τομέα των χορηγήσεων με χρήση νέων προϊόντων και συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της κοινωνικής οικονομίας. Ενδεικτικά αναφέρονται:
 - Η πιλοτική λειτουργία του SEE-GR προγράμματος υποστήριξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας
 - η ένταξη στο εργοδοτικό πρόγραμμα EASI του ευρωπαϊκού ταμείου επενδύσεων EIF με συνολικό ποσό 5 εκ € των οποίων η διαδικασία εκταμίευσης έχει ήδη ξεκινήσει
 - η συμμετοχή μας για πρώτη φορά στο Εξοικονομώ II και
 - η εντονότερη δραστηριοποίησή μας στα προγράμματα ΕΣΠΑ και ΤΕΠΙΧ I, ενδιάμεσο ΤΕΠΙΧ και ΤΕΠΙΧ II καθώς και τα στο leader και στον αναπτυξιακό νόμο.
- Τέλος στην αναβάθμιση των δομών εταιρικής διακυβέρνησης, εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης.

Κύριες και κύριοι,

Θεωρώ ότι η Τράπεζά μας πέρασε την τελευταία οκταετία κυριολεκτικά μέσα από συμπληγάδες αντιμετωπίζοντας όλα τα προβλήματα και τις μεγάλες δυσκολίες που της παρουσιάστηκαν με απόλυτη επιτυχία.

Το γεγονός αυτό οπλίζει τη Διοίκηση με δύναμη και αισιοδοξία για το μέλλον.

Τόσο εγώ, όσο και το σύνολο του Διοικητικού Συμβουλίου, θεωρούμε ότι στο άμεσο μέλλον η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου θα αποτελεί πρότυπο Συνεταιριστικής Τράπεζας και μοχλό ανάπτυξης όχι μόνο για την Ηπειρο αλλά για τη χώρα μας. Αγωνιζόμαστε για το σκοπό αυτό με όλες μας τις δυνάμεις και είμαστε βέβαιοι ότι θα πετύχουμε, έχοντας κοινό όραμα και τη στήριξη του Στρατηγικού μας Επενδυτή του TEA-ΕΑΠΑΕ και δίπλα μας το σύνολο των Ηπειρωτών.

Σας καλούμε λοιπόν όλους να ενισχύσετε περαιτέρω τη συνεταιριστική και κεφαλαιακή βάση της Τράπεζας εκμεταλλευόμενοι την προτεινόμενη από το Δ.Σ. παράταση της διάρκειας της συνεταιριστικής μας μερίδας σε προνομιακή τιμή.

Κλείνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω:

Όλα τα μέλη του Δ.Σ. και ιδιαίτερα τα Εκτελεστικά μέλη κα Μαρία Μυζήθρα και κ. Βασίλη Τσουκανέλη. Τα στελέχη και τους εργαζόμενους της Τράπεζας μας για την ποιοτική και δύσκολη προσπάθειά τους. Κυρίως, όμως θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους εσάς, τους συνεταίρους μας και ιδιαίτερα τον Στρατηγικό Επενδυτή μας το TEA-ΕΑΠΑΕ, για την υπομονή σας τα δύσκολα χρόνια αλλά και για την εμπιστοσύνη και την στήριξη της Τράπεζας στην επιτυχημένη πορεία της.

Όλοι μαζί συνεχίζουμε.

Όλοι μαζί μεγαλώνουμε τη Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου.

Σας ευχαριστώ.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
Κων/νος Ζωνίδης

2

Σημείωμα Διευθύνουσας Συμβούλου

Κυρίες και κύριοι Συνεταίροι,

Το έτος 2018, κατά το οποίο η Τράπεζά μας συμπλήρωσε 40 συνεχή έτη λειτουργίας, μπορεί να χαρακτηριστεί ως έτος σταθερότητας, εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης των υποδομών της Τράπεζας και εξυγίανσης των οικονομικών της καταστάσεων. Σε μία χρονιά που ο χώρος των Συνεταιριστικών Τραπεζών χαρακτηρίστηκε από μετασχηματισμούς, με σημαντικότερο τη συγχώνευση των μικρότερων τραπεζών (Έβρου - Δράμας και Σερρών - Πιερίας) με στόχο την απόκτηση μεγέθους ικανού να τους επιτρέψει τη συνέχιση της λειτουργίας τους, η Τράπεζά μας συνέχισε με επιτυχία στην στρατηγική της αυτόνομης ανάπτυξης, που προβλέπει το εγκεκριμένο Επιχειρηματικό Σχέδιο. Η εξέλιξη των βασικών μεγεθών και δεικτών της Τράπεζας περιγράφει με τον καλύτερο τρόπο το βαθμό επίτευξης της προσπάθειας:

- Σημαντική αύξηση των Καταθέσεων κατά 17,3% εντός του 2018 και συνολικά 26,7% τη διετία 2016 – 2018. Αντιστοίχως ο Δείκτης Ρευστότητας διαμορφώθηκε σε 107,24 το 2018 έναντι 80,63 το 2017 και μόλις 28,45 το 2016.
- Συγκρατημένη αύξηση των Χορηγήσεων κατά 3,7% το 2018 και συνολικά 7,4% στη διετία. Η σημαντικότερη όμως επιτυχία είναι ότι η μετρημένη αυτή πιστωτική επέκταση κατά περίπου 20 εκατ.€ συνοδεύτηκε από ελαχιστοποίηση του δείκτη καθυστέρησης των νέων χορηγήσεων, ο οποίος περιορίστηκε στη διετία στο εξαιρετικό 0,4%.
- Τα αποτελέσματα προ προβλέψεων αυξήθηκαν κατά 43% το 2018, ως αποτέλεσμα της αύξησης των εσόδων κατά 11,5% και της συγκράτησης των εξόδων, οδηγώντας τον δείκτη Cost/Income σε μείωση κατά 10,2% και εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα εγγραφής υψηλότερων προβλέψεων για την κάλυψη του δανειακού χαρτοφυλακίου της τράπεζας.
- Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας αυξήθηκαν κατά 3,4% το 2018 και συνολικά κατά 73,2% στη διετία ως αποτέλεσμα της επιτυχημένης προσέληκσης συνεταιριστικού κεφαλαίου, το συνολικό ύψος της οποίας έφθασε στα 11 εκατ.€ - κοντά στο στόχο του Επιχειρηματικού Σχεδίου - με το μεγαλύτερο μέρος του να καλύπτεται από τον Στρατηγικό Επενδυτή της Τράπεζας.
- Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας διαμορφώθηκε στο 16,57 βελτιωμένος κατά 12,6% σε σχέση με το 2017 και αρκετά υψηλότερος από το εποπτικό όριο του 11,38

Ακόμη, σε μία χρονιά που κορυφώθηκε η αυστηροποίηση του θεσμικού - εποπτικού πλαισίου, η Τράπεζά μας έχει να επιδείξει σημαντικά βήματα βελτίωσης και εκσυγχρονισμού τόσο του Πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης όσο και των υποδομών της σε συστήματα, διαδικασίες, οργάνωση και ανθρώπινο δυναμικό. Επιλέγω να κάνω αναφορά στα σημαντικότερα από αυτά:

- **1η αναθεώρηση** του 5ετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου. Η δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού επιχειρηματικού μοντέλου θα στηριχθεί σε 3 άξονες στρατηγικής:
 1. Επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό, στις διαδικασίες και τα συστήματα για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό της Εταιρικής Διακυβέρνησης και τη στήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού της Τράπεζας.
 2. Οργανική ανάπτυξη με επέκταση της φυσικής παρουσίας με Κατάστημα στην Αθήνα και στόχο την αύξηση του αριθμού των μελών & πελατών και την προσφορά νέων Υπηρεσιών.
 3. Επίσπευση της επιχειρησιακής στρατηγικής για τη μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων, με παράλληλη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της κάλυψης του χαρτοφυλακίου έναντι του πιστωτικού κινδύνου

- Εκπόνηση και έγκριση **Κανονισμών Λειτουργίας** του ΔΣ και των Επιτροπών του
- Αναθεώρηση της **Πολιτικής Πιστοδοτήσεων και Καθυστερήσεων**, η εφαρμογή της οποίας θα εξασφαλίσει αφενός τη δημιουργία υγιούς χαρτοφυλακίου νέων χρηματοδοτήσεων αφετέρου την ευχερέστερη επίτευξη του στόχου μείωσης των ΜΕΑ
- Προσαρμογή στις απαιτήσεις της υιοθέτησης και εφαρμογής του **λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 9** κατά την 01.01.2018 (ημερομηνία 1ης εφαρμογής) και πλήρης απορρόφηση των επιπτώσεων στα κεφάλαια και τα αποτελέσματα.
- Υιοθέτηση και προσαρμογή της Τράπεζας στις απαιτήσεις του **Κανονισμού Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (GDPR)**
- Σταθερά βήματα προς την κατεύθυνση του **ψηφιακού μετασχηματισμού** της Τράπεζας, αφού έχουν ήδη υλοποιηθεί δράσεις όπως Video Customer Service, Digital Corner εντός των Καταστημάτων, συμμόρφωση με PSD2, δημιουργία υποδομής με APIs για υλοποίηση Open Banking, αναβάθμιση του intranet και δημιουργία εφαρμογών για Ηλεκτρονική Διαβούληυση, εκπαίδευση και ενημέρωση για θέματα ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων.
- Βελτίωση της **οργανωτικής δομής και στελέχωσης** της Τράπεζας, με προσέληκση στελεχών υψηλών δεξιοτήτων και ταυτόχρονη εκπαίδευση του υφισταμένου ανθρώπινου δυναμικού τόσο ακαδημαϊκή όσο και επαγγελματική.

Τα βασικά στοιχεία του Προϋπολογισμού της Τράπεζας για το 2019, την υλοποίηση του οποίου θα έχει την τιμή και την ευθύνη να φέρει εις πέρας ο νέος Διευθύνων Σύμβουλος κ. Ιωάννης Βουγιούκας, περιλαμβάνουν:

- Περαιτέρω ενίσχυση των κεφαλαίων της Τράπεζας κατά 5 εκατ.€ προκειμένου να καλυφθεί το κόστος υλοποίησης των έργων εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης αλλά και η κάλυψη ενεργειών εξυγίανσης του χαρτοφυλακίου
- Βελτίωση της οργανικής κερδοφορίας με αύξηση των εσόδων από τόκους και προμήθειες και λελογισμένη αύξηση των δαπανών κυρίως στους τομείς των υποδομών και της θεσμικής προσαρμογής
- Αποτελεσματικότερη κατανομή της γεωγραφικής παρουσίας του Δικτύου των Καταστημάτων και ATM στην Ήπειρο και ίδρυση Καταστήματος στην Αθήνα, μετά από την αναμενόμενη έγκριση της ΤτΕ
- Σταθερή προσήλωση στο στόχο της ενεργητικής διαχείρισης και δραστηρικής μείωσης του χαρτοφυλακίου των Καθυστερήσεων

Κυρίες και κύριοι Συνεταίροι,

Υπηρετώ την Τράπεζά μας για 3 σχεδόν έτη. Με την αμέριστη βοήθεια και ενεργητική συμμετοχή των στελεχών της Τράπεζας και τη στήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου κτίσαμε σταθερά θεμέλια και βοηθήσαμε να αποκτηθούν όλα εκείνα τα στοιχεία που της επιτρέπουν να ατενίζει το αύριο με αισιοδοξία. Αποχωρώντας από τη διοίκηση της Τράπεζας θα διατηρήσω **ως τίτλο τιμής την ιδιότητα του Συνεταίρου** και θα βρίσκομαι πάντα κοντά στην Τράπεζα να χειροκροτώ τις επιτυχίες της.

Σας ευχαριστώ.
Μαρία Μυζήθρα
Διευθύνουσα Σύμβουλος

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου & Δομή Εταιρικής Διακυβέρνησης

3

Η Τράπεζα διοικείται από 10μελές Διοικητικό Συμβούλιο, 2 από τα μέλη του οποίου είναι Εκτελεστικά.

Το Δ.Σ. της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου, το οποίο εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Συνεταίρων της 10^{ης} Οκτωβρίου 2017, είχε κατά την 31/12/2018 την παρακάτω σύνθεση, όπως αυτή διαμορφώθηκε έπειτα από τη συγκρότησή του σε σώμα και τον ορισμό των Εκτελεστικών και Μη Εκτελεστικών Μελών, σύμφωνα με το Καταστατικό της:

1. **Πρόεδρος Δ.Σ.:**
Κωνσταντίνος Ζωνίδης του Πέτρου - *μη εκτελεστικό μέλος*
2. **Αντιπρόεδρος Δ.Σ.:**
Χρήστος Παπαδόγιαννης του Παναγιώτη - *μη εκτελεστικό μέλος*
3. **Γραμματέας Δ.Σ.:**
Παύλος Χήτας του Γεωργίου - *μη εκτελεστικό μέλος*
4. **Ταμίας Δ.Σ.:**
Εμμανουήλ Χατζάκης του Νικολάου - *μη εκτελεστικό μέλος*
5. **Διευθύνουσα Σύμβουλος:**
Μαρία Μυζήθρα του Ιακώβου - *εκτελεστικό μέλος*
6. **Εντεταλμένος Εκτελεστικός Σύμβουλος:**
Βασίλειος Τσουκανέλης του Παναγιώτη - *εκτελεστικό μέλος*
7. **Μέλος:**
Σπυρίδων Κυριάκης του Γεωργίου - *μη εκτελεστικό μέλος*
8. **Μέλος:**
Αλέξανδρος Πανταζής του Στεφάνου - *μη εκτελεστικό μέλος*

9. **Μέλος:**
Ευστράτιος Γουδινάκος του Ιωάννη - *μη εκτελεστικό μέλος*
10. **Μέλος:**
Βασίλειος Κοηλιός του Δημητρίου - *ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος*
11. **Μέλος - Εκπρόσωπος Εργαζομένων:**
Χρήστος Κοηλιοπάνος του Παναγιώτη

Η διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας είναι τετραετής, και λήγει την 31/10/2020. Η οργάνωση και η λειτουργία της Τράπεζας ακολουθεί τις βέλτιστες τραπεζικές και επιχειρησιακές πρακτικές. Διέπεται από αρχές, όπως η ακεραιότητα και η εντιμότητα, η αμεροληψία και η ανεξαρτησία, η εχεμύθεια και η διακριτικότητα ως προβλέπονται στον Κώδικα Δεοντολογίας και τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην αναγνώριση, μέτρηση και διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, τη συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και τη διαφάνεια, παρέχοντας πλήρη, ορθή και ειλικρινή πληροφόρηση στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η αξιοπιστία, η συνέπεια και η ταχύτητα στην τραπεζική εξυπηρέτηση αποτελούν πρωταρχικούς στόχους της Τράπεζας Ηπείρου. Βασική μέριμνά της είναι η συνεχής βελτίωση των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρει, καθώς και η σύγχρονη και υπεύθυνα αντιμετώπιση των τραπεζικών αναγκών των Πελατών - Συνεταίρων της. Μετέτα και ενσωματώνει μη χρηματοοικονομικά κριτήρια, τα οποία αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική κοινωνική ευθύνη κατά την αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων καθώς και κατά το σχεδιασμό και την προσφορά νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

Σύνθεση συνεταιριστικού κεφαλαίου

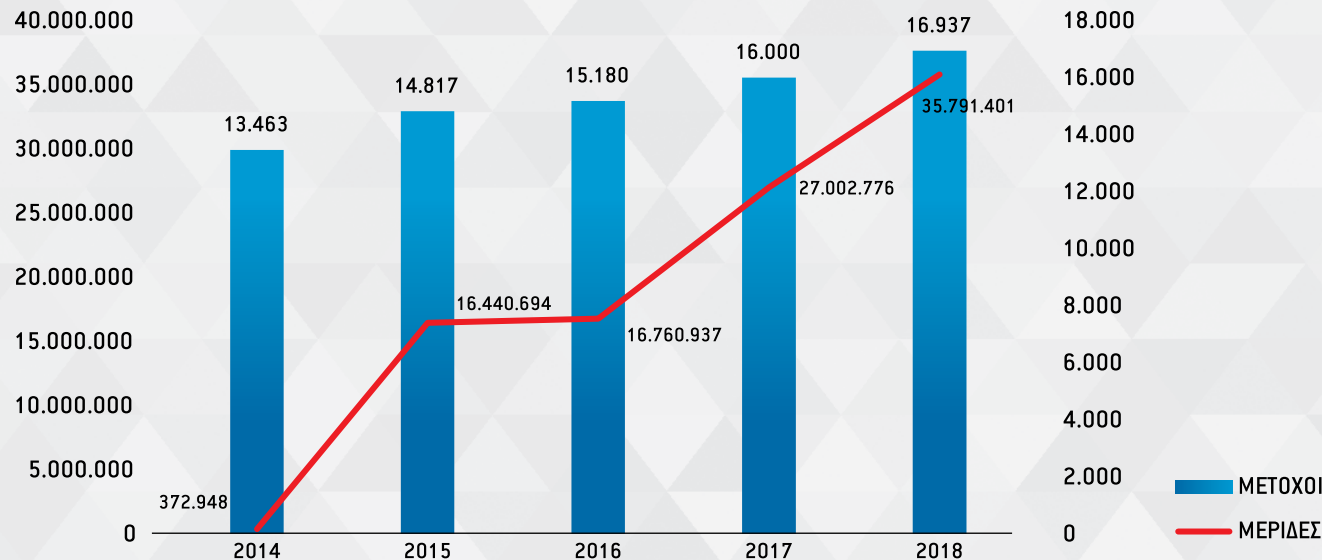
Το σύνολο των Ίδιων Κεφαλαίων στο τέλος του 2018, ανέρχονται στα 18.709 χιλ. €, έναντι 18.089 χιλ. € το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 3,43%. Οι συνétaιροι μας το 201 ανήλθαν σε 16.937 και ο αριθμός των συνεταιριστικών μερίδων σε 35.791.401

Στον παρακάτω πίνακα και στο γράφημα παρουσιάζεται η εξέλιξη των βασικών μεγεθών της τράπεζας που αφορούν το συνεταιριστικό κεφάλαιο, τους συνεταιίρους και τις μερίδες για την περίοδο 2014-2018.

	ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ 2013-2017				
	2014	2015	2016	2017	2018
Συνεταιίροι	13.463	14.817	15.180	16.000	16.937
Μερίδες	378.008	16.440.694**	16.760.937	27.002.776	35.791.401
Τιμή διάθεσης	70€	0,75€	0,75€	0,57€	0,57€
Λογιστική αξία μερίδας	76€	0,67€	0,64€	0,67€	0,52€
Συνεταιριστικό κεφάλαιο*	26.136	15.567	15.700	21.489	26.473
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων*	28.466	10.957	10.801	18.089	18.709

* Συμπεριλαμβάνεται το υπέρ το άρτιο, τιμές σε χιλ.€.

** Μετά από διαχωρισμό (split) 1 παλαιάς σε 15 νέες μερίδες

4

Οικονομική ανασκόπηση 2018

5

Α. Διεθνές & Ελληνικό Οικονομικό Περιβάλλον

Η Διεθνής Οικονομία

Η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη παρέμεινε σταθερή, καθώς, σύμφωνα με την αναθεωρημένη έκθεση του 2018 του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), ο ρυθμός αύξησης του παγκόσμιου ΑΕΠ εκτιμάται στο επίπεδο του 2017 δηλαδή στο 3,7% τόσο για το 2018 όσο και το 2019 (Πίνακας 1.1). Ωστόσο, η δυναμική του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης είναι μικρότερη σε σχέση με τις ενδιάμεσες προβλέψεις του έτους. Η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να επιβραδυνθεί μεσοπρόθεσμα και γίνεται, πλέον, λιγότερο συγχρονισμένη και ισόρροπη. Ειδικότερα, οι ρυθμοί οικονομικής μεγέθυνσης διαφοροποιούνται όλο και περισσότερο μεταξύ των χωρών, καθώς αυξάνονται οι αβεβαιότητες και οι κίνδυνοι, οι οποίοι είναι στενά συνδεδεμένοι μεταξύ τους, ενώ σε πολλές οικονομίες η ανάπτυξη υποστηρίζεται από πολιτικές που εμφανίζονται μη διατηρήσιμες μακροπρόθεσμα.

Στις αναπτυγμένες χώρες ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης διατηρείται αμετάβλητος για το 2018 και διαμορφώνεται σε 2,4% σε ετήσια βάση, ενώ εκτιμάται σε 2,1% για το 2019, μειωμένος κατά 0,1% σε σχέση με τα στοιχεία της προηγούμενης έκθεσης του ίδιου έτους. Για τις ΗΠΑ, το ΔΝΤ προβλέπει ανάπτυξη 2,9% και 2,5% για το 2018 και 2019 αντίστοιχα.

Για την Ευρωζώνη, το ΔΝΤ προβλέπει ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης 2,0% για το 2018 και 1,9% για το 2019, από 2,2% και 1,9% αντίστοιχα σύμφωνα με την προηγούμενη έκθεση. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)

εκτιμά τον ίδιο ρυθμό ανάπτυξης με το ΔΝΤ για το 2018, ενώ προβλέπει 1,8% για το 2019, σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης του Σεπτεμβρίου, έναντι προηγούμενης εκτίμησης 2,1% και 1,9% αντίστοιχα, τον Ιούνιο του ίδιου έτους. Η επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης στη ζώνη του ευρώ αποδίδεται, κυρίως, στην εξασθένηση του παγκόσμιου εμπορίου και στις αυξανόμενες ελλείψεις που παρατηρούνται στην αγορά εργασίας.

Στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες, σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης του ΔΝΤ, η ανάπτυξη αναμένεται να διατηρηθεί στο επίπεδο του 2017 και να διαμορφωθεί στο 4,7% τόσο για το 2018, όσο και για το 2019, χαμηλότερη κατά 0,2% και 0,4% αντίστοιχα, συγκριτικά με τα στοιχεία της έκθεσης του Ιουλίου.

Η ανάπτυξη της Κίνας αναμένεται να διαμορφωθεί σε 6,6% το 2018 και 6,2% το 2019, έναντι 6,9% το 2017. Ο πληθωρισμός στις αναπτυγμένες οικονομίες αναμένεται να αυξηθεί και να διαμορφωθεί σε 2,0% και 1,9% για το 2018 και 2019 αντίστοιχα, έναντι 1,7% το 2017. Για τις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες εκτιμάται σε 5,0% και 5,2% για τα έτη 2018 και 2019 αντίστοιχα, έναντι 4,3% το 2017, λόγω της ανάκαμψης των διεθνών τιμών των εμπορευμάτων και ειδικότερα των τιμών στον κλάδο της ενέργειας.

Η ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου εκτιμάται σε 4,2% και 4,0% για το 2018 και 2019 αντίστοιχα, έναντι 5,2% το 2017, σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης Οκτωβρίου 2018 του ΔΝΤ. Ειδικότερα, για τις προηγούμενες οικονομίες προβλέπεται ότι οι εισαγωγές θα αυξηθούν κατά 3,7% και 4,0%, έναντι 4,2% το 2017, ενώ για τις αναδυόμενες αγορές και αναπτυσσόμενες οικονομίες κατά 6,0% και 4,8%, έναντι 7,0% το 2017. Οι εξαγωγές στις ανα-

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ της Ευρωζώνης εκτιμάται σε 2,1% και 2,0% για το 2018 και 2019 αντίστοιχα, με την πρόβλεψη για το 2018 να είναι μειωμένη κατά 0,2% σε σχέση με τη προηγούμενη έκθεση Summer (interim) Forecast του Ιουλίου 2018. «Μακροοικονομικές προβολές εμπειρογνομόνων της ΕΚΤ για τη ζώνη του ευρώ», Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Σεπτέμβριος 2018.

πτυγμένες οικονομίες αναμένεται να αυξηθούν κατά 3,4% και 3,1% το 2018 και 2019, αντίστοιχα, έναντι 4,4% το 2017. Οι εξαγωγές στις αναδυόμενες αγορές και αναπτυσσόμενες οικονομίες προβλέπεται να αυξηθούν κατά 4,7% και 4,8% το 2018 και 2019 αντίστοιχα, από 6,9% το 2017. Το παγκόσμιο εμπόριο (εκτός ζώνης ευρώ) σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΚΤ αναμένεται να αναπτυχθεί κατά 4,6% το 2018 και κατά 3,9% το 2019, έναντι 5,1% και 4,6% αντίστοιχα, σύμφωνα με τα στοιχεία της προηγούμενης έκθεσης. Μεσοπρόθεσμα, καθώς εξασθενούν οι κυκλικές δυνάμεις και αυξάνονται οι ανησυχίες σχετικά με τις εμπορικές πολιτικές και την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας, το παγκόσμιο εμπόριο αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1
ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
(% ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ, ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ)

	2017	2018*	2019*
Παγκόσμιο ΑΕΠ	3,7	3,7	3,7
ΑΕΠ Ε.Ε.**	2,4	2,1	1,9
ΑΕΠ Ευρωζώνης	2,4	2,0	1,9
ΑΕΠ ΗΠΑ	2,2	2,9	2,5
Παγκόσμιο Εμπόριο (αγαθά και υπηρεσίες)	5,2	4,2	4,0
Πληθωρισμός			
α. Προηγμένες οικονομίες	1,7	2,0	1,9
β. Αναδυόμενες αγορές και αναπτυσσόμενες οικονομίες	4,3	5,0	5,2
Τιμή πετρελαίου (Brent, USD/barrel)	52,81	69,38	68,76

Πηγή: IMF World Economic Outlook, Οκτώβριος 2018,

**European Commission, Autumn forecast, Νοέμβριος 2018.

*Εκτιμήσεις/Προβλέψεις

Η βελτίωση των συνθηκών στις αγορές εργασίας της ζώνης του ευρώ αναμένεται να συνεχιστεί. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης της ΕΚΤ, ο ρυθμός αύξησης των μισθών αναμένεται να βελτιωθεί σημαντικά λόγω της εμφάνισης συνθηκών στενότητας στις αγορές εργασίας και της λήξης της ισχύος των μέτρων που συγκράτησαν τις μισθολογικές αυξήσεις σε ορισμένες χώρες τα τελευταία έτη. Ωστόσο, ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης αναμένεται να επιβραδυνθεί και να διαμορφωθεί σε 1,4% και 0,9% το 2018 και 2019 αντίστοιχα, έναντι 1,6% το 2017, εξέλιξη που συνδέεται κυρίως με τις ελλείψεις της προσφοράς εργασίας σε ορισμένες

χώρες. Το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 8,3% και 7,8% το 2018 και 2019 αντίστοιχα, έναντι 9,1% το 2017.

Η προοπτική του διεθνούς περιβάλλοντος σκιαγραφείται ασαφής, τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, καθώς οι αβεβαιότητες και οι κίνδυνοι (downside risks), αυξάνονται όλο και περισσότερο. Οι κίνδυνοι αυτοί αφορούν, κυρίως, στην κλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων μεταξύ των μεγάλων οικονομιών και εν γένει στην άνοδο του εμπορικού προστατευτισμού, η οποία αυξάνει την αβεβαιότητα για τις μελλοντικές εμπορικές σχέσεις. Επιπλέον, στους κινδύνους συμπεριλαμβάνονται ο σταδιακός περιορισμός της νομισματικής πολιτικής στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, το υψηλό δημόσιο και ιδιωτικό χρέος, ως ποσοστό του παγκόσμιου ΑΕΠ, τόσο στις αναπτυσσόμενες όσο και στις αναδυόμενες οικονομίες, η άνοδος των διεθνών τιμών πετρελαίου, η οποία εμποδίζει τις μακροπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης πολλών αναπτυσσόμενων χωρών, οι δυσμενείς χρηματοπιστωτικές συνθήκες που βιώνουν οι αναδυόμενες οικονομίες και η πολιτική αστάθεια κρατών-μελών της Ευρωζώνης. Τέλος, η ενδεχόμενη επιδείνωση της προσφυγικής κρίσης, καθώς και οι γεωπολιτικές εντάσεις δημιουργούν πρόσθετους κινδύνους για την παγκόσμια οικονομία.

Η ενιαία νομισματική πολιτική στη ζώνη του ευρώ

Μετά τον ισχυρό ρυθμό ανάπτυξης που καταγράφηκε το 2017, ο οποίος ήταν ο υψηλότερος των τελευταίων δέκα ετών (2,7%), η οικονομική δραστηριότητα στη ζώνη του ευρώ συνέχισε να ενισχύεται το 2018 με επιβραδυνόμενο όμως ρυθμό. Παρά την επιβράδυνση, η οικονομική ανάκαμψη στη ζώνη του ευρώ εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί τα αμέσως επόμενα έτη υποβοηθούμενη από την εσωτερική ζήτηση και τη βελτίωση στην αγορά εργασίας. Η εξωτερική ζήτηση αναμένεται ότι θα εξακολουθήσει να επηρεάζει θετικά τις εξαγωγές, αν και με χαμηλότερο ρυθμό, ενώ η διατήρηση της υφιστάμενης κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ, η βελτίωση στην αγορά εργασίας, η ανάκαμψη στον τομέα των επιχειρηματικών επενδύσεων και της αγοράς ακινήτων προβλέπεται να εξακολουθήσουν να στηρίζουν την εσωτερική ζήτηση. Οι κίνδυνοι για τις προοπτικές της οικονομικής δραστηριότητας στη ζώνη του ευρώ θεωρούνται ακόμα εξισορροπημένοι, αν και εξακολουθούν να υφίστανται αβεβαιότητες που σχετίζονται κυρίως με τάσεις ενίσχυσης του προστατευτισμού στο διεθνές εμπόριο με τις αναδυόμενες αγορές και με τις συνθήκες αυξημένης μεταβλητότητας στις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Ο πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ παρουσίασε από τον Μάιο του 2018 και μετά σημαντική επιτάχυνση κυρίως λόγω ενίσχυσης των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων. Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες μακροοικονομικές προβολές της ΕΚΤ (Σεπτέμβριος 2018), ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να διαμορφωθεί κατά μέσο όρο στα κράτη-μέλη της ζώνης του ευρώ

σε 1,7% για το 2018, το 2019 και το 2020. Ο πυρήνας του πληθωρισμού αναμένεται να ενισχυθεί σταδιακά από τα τέλη του 2018 και μετά, ως αποτέλεσμα της αύξησης του κόστους εργασίας και της συνέχισης της οικονομικής ανάκαμψης στη ζώνη του ευρώ.

Το 2018 η ενιαία νομισματική πολιτική του Ευρωσυστήματος παρέμεινε χαλαρή, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού στη ζώνη του ευρώ θα επανέλθει μεσοπρόθεσμα σε επίπεδα λίγο χαμηλότερα του 2%, ώστε να αποκατασταθεί η σταθερότητα των τιμών η οποία αποτελεί τον πρωταρχικό στόχο του Ευρωσυστήματος. Έτσι, τα βασικά επιτόκια διατηρήθηκαν στα εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα που είχαν διαμορφωθεί από τον Μάρτιο του 2016, ενώ συνεχίστηκε η διεξαγωγή του διευρυμένου προγράμματος αγοράς τίτλων. Τον Ιούνιο του 2018 το ΔΣ της ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι τα βασικά επιτόκια δεν πρόκειται να αυξηθούν πριν τελειώσει το καλοκαίρι του 2019, ενώ δεν αποκλείεται να παραμείνουν στα παρόντα επίπεδα επί μακρότερο.

Αναλυτικότερα, στη διάρκεια του 2018 το ΔΣ της ΕΚΤ εκτίμησε ότι τα συμβατικά και μη συμβατικά μέτρα νομισματικής πολιτικής συνέχισαν να διασφαλίζουν πολύ ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών στη ζώνη του ευρώ, οι οποίες ήταν αναγκαίες για τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας. Στα μέσα του έτους, το ΔΣ της ΕΚΤ έκρινε ότι οι εγχώριες πληθωριστικές πιέσεις ενδυναμώνονταν σταδιακά και ότι η αβεβαιότητα σχετικά με την προοπτική επαρκούς αναθέρμανσης του πληθωρισμού είχε υποχωρήσει. Παρόλα αυτά, εκτίμησε ότι ήταν απαραίτητο να διατηρηθεί ακόμα ένας σημαντικός βαθμός νομισματικής χαλάρωσης προκειμένου να ενισχυθούν περαιτέρω οι πληθωριστικές πιέσεις και συνεπώς ο καταγραφόμενος πληθωρισμός μεσοπρόθεσμα.

Η περαιτέρω αυτή στήριξη θα διασφαλιστεί μέσω (i) των καθαρών αγορών τίτλων μέχρι το τέλος του 2018, (ii) της πολιτικής των επανεπενδύσεων σε τίτλους λόγω του σημαντικού μεγέθους που έχει πλέον λάβει το χαρτοφυλάκιο τίτλων του Ευρωσυστήματος, καθώς και (iii) των καθοδηγητικών ενδείξεων (forward guidance) που παρέχει το Ευρωσύστημα για τη μελλοντική εξέλιξη των βασικών επιτοκίων, ενώ παράλληλα το ΔΣ δεσμεύτηκε να προσαρμόσει, εφόσον χρειαστεί, όλα τα διαθέσιμα μέσα νομισματικής πολιτικής για την επίτευξη του σκοπού της σταθερότητας των τιμών. Τέλος, το 2018 συνεχίστηκε η διεξαγωγή των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης και πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης, οι οποίες αναμένεται να διεξάγονται ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου χωρίς ποσοτικό περιορισμό της χορηγούμενης ρευστότητας τουλάχιστον μέχρι τις αρχές του 2020.

Η Ελληνική Οικονομία

Η ελληνική οικονομία αναπτύχθηκε με υγιή ρυθμό 1,9% σε ετήσια βάση το 2018, από 1,4% ετησίως το 2017, με κινητήριες δυνάμεις τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών – οι οποίες υπερέβησαν τις αρχικές εκτιμήσεις για έναν ακόμη χρόνο – και την ιδιωτική κατανάλωση (+1,0% σε ετήσια βάση) που παρέμεινε σε συνεπή τροχιά ανάκαμψης. Ωστόσο, η αρνητική έκπληξη ήρθε από τις επενδύσεις, που υστέρησαν σημαντικά, σε σύγκριση με τις αρχικές εκτιμήσεις.

Η πορεία των εξαγωγών χρήζει ειδικής μνείας, καθώς όχι μόνο διατήρησαν αλλά και αύξησαν τη δυναμική τους κατά το 2ο εξάμηνο του έτους, όταν τα σύννεφα για τη διεθνή οικονομία και ειδικά για βασικούς εμπορικούς εταίρους άρχισαν να πυκνώνουν (η Ιταλία και η Τουρκία διατήρησαν τις θέσεις τους στην κορυφαία τριάδα εξαγωγικών αγορών για τα ελληνικά αγαθά, παρά την αυξημένη αστάθεια στις συγκεκριμένες οικονομίες). Οι συνολικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών ανήλθαν σε νέο ιστορικό υψηλό της τάξης του 34,1% του ΑΕΠ από 31,9% το 2017 και από 21,0% κατά μέσο όρο την περίοδο 2000-2009. Η ανωτέρω δυναμική υποβοηθήθηκε και από την επιβράδυνση των εισαγωγών, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 2,9% το 2018 έναντι +7,4% το 2017, ρυθμός που υποχώρησε περαιτέρω στο +2,0% ετησίως το 4ο τρίμηνο.

Ενδεικτικό της διαρθρωτικής ανάκαμψης των εξαγωγών είναι ότι οι εξαγωγές αγαθών ενισχύθηκαν το 2018 με ρυθμό 8,4% ετησίως (σε σταθερές τιμές), αυξανόμενες για 9ο συνεχές έτος και επιτυγχάνοντας νέο ιστορικό υψηλό (18,8% του ΑΕΠ το 2018, υπερδιπλάσιο του αντίστοιχου μέσου ποσοστού κατά τη δεκαετία 2000-2009, που ισοδυναμεί με αύξηση κατά 75,3% στην αξία των εξαγωγών, σε σταθερές τιμές, σε σχέση με την εν λόγω δεκαετία).

Ο τουρισμός αποτέλεσε το 2ο εξαγωγικό πυλώνα, συνεισφέροντας το μεγαλύτερο τμήμα της αύξησης των συνολικών εσόδων από υπηρεσίες, τα οποία αυξήθηκαν στο 15,3% του ΑΕΠ το 2018 από 14,2% το 2017 (ετήσια αύξηση 9,3%, σε σταθερές τιμές).

Η ιδιωτική κατανάλωση εμφάνισε αξιοσημείωτη σταθερότητα, αυξανόμενη κατά 1,0% ετησίως στο σύνολο του 2018 και κατά 1,1% το 4ο τρίμηνο, στηριζόμενη στη συνεπή βελτίωση της αγοράς εργασίας, το χαμηλό πληθωρισμό και τη μείωση της αβεβαιότητας. Το υψηλό ποσοστό της ιδιωτικής κατανάλωσης στο ΑΕΠ (σταθερά υψηλότερο του 67% ακόμη και κατά την κρίση) υποδηλώνει, μεταξύ άλλων, τον σημαντικό ακόμη ρόλο της παραοικονομίας στην οικονομική δραστηριότητα.

Από τον Μάρτιο του 2016 το επιτόκιο στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος έχει μειωθεί σε 0%, το επιτόκιο στην πάγια διευκόλυνση οριακής αναχρηματοδότησης σε 0,25% και το επιτόκιο στην πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων σε -0,40%. Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει το πρόγραμμα αγοράς προϊόντων τιλοποίησης, το πρόγραμμα αγοράς καθυμμένων ομολογιών, το πρόγραμμα αγοράς τίτλων δημόσιου τομέα και το πρόγραμμα αγοράς εταιρικών ομολόγων μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων.

Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου εξελίχθηκαν σε αρνητικό πρωταγωνιστή το 2018 – μετά από μια διετία ικανοποιητικής ανάκαμψης της τάξης του 7,0% ετησίως κατά μέσο όρο – σημειώνοντας τη μεγαλύτερη συρρίκνωση από το 2012 (-12,0% ετησίως στο σύνολο του 2018 και -27,2% το 4ο τρίμηνο). Η συνολική εικόνα των επενδύσεων, συνεπώς, συνεχίζει να δημιουργεί εύλογα ερωτήματα, παρόλο που η κάμψη οφείλεται: i) στην έντονη συρρίκνωση των επενδύσεων σε μεταφορικό εξοπλισμό (-72,5% ετησίως το 4ο τρίμηνο του 2018) σε σύγκριση με την έντονη αύξηση της ίδιας κατηγορίας το 4ο τρίμηνο του 2017 (+93,4% σε ετήσια βάση) και ii) την αρνητική επίδραση από τη στατιστική αναταξινόμηση στις επενδύσεις σε κατασκευές (εκτός κατοικιών) ολοκληρωμένων δημοσίων έργων, τα οποία ως ημιτελή καταγράφονταν στα αποθέματα (στο 2ο εξάμηνο του 2017). Διορθώνοντας για την επίδραση των ανωτέρω παραγόντων, οι συνολικές επενδύσεις εκτός κατοικιών αυξήθηκαν κατά 6,0% ετησίως το 2018 και κατά 6,8% συμπεριλαμβάνοντας τις κατασκευές κατοικιών, με τις τελευταίες να αυξάνονται – για πρώτη φορά από το 2007 – κατά 17,4% σε ετήσια βάση.

Ουσιαστικά, τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών αποτυπώνουν το συνδυαστικό αποτέλεσμα i) της αυξανόμενης προστιθέμενης αξίας και κερδοφορίας των βιώσιμων, πιο ανταγωνιστικών και εξωστρεφών επιχειρήσεων και ii) των αναιμικών επιδόσεων ενός μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων που συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα επιβίωσης ή έχουν καταστεί μη βιώσιμες. Οι υψηλές επιδόσεις της πρώτης ομάδας αντισταθμίζονται από την αδυναμία της δεύτερης και αυτό αποτυπώνεται, μεταξύ άλλων, και στην επενδυτική δαπάνη, με την πρώτη ομάδα επιχειρήσεων να επενδύει και τη δεύτερη να παραμένει σε τροχιά απο-επένδυσσης.

Το βασικό σενάριο της ΕΤΕ προβλέπει σταθερό, περίπου, ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ για το 2019, με την περαιτέρω ενίσχυση της ιδιωτικής κατανάλωσης (+1,6% ετησίως το 2019 από 1,0% ετησίως το 2018, που θα υποστηριχθεί από εκτιμώμενη αύξηση της μέσης ωριαίας αμοιβής εργασίας κατά περίπου 2,0% ετησίως και αύξηση της απασχόλησης κατά 1,3% ετησίως) και την ανάκαμψη των επενδύσεων (+9,8% ετησίως ή κατά 10,6% περιλαμβάνοντας την ανακάμπτουσα κατασκευή κατοικιών), να αντισταθμίζουν την απώλεια στήριξης από τις καθαρές εξαγωγές (-0,3 ποσοστιαίες μονάδες). Η τελευταία συνδέεται με την αναμενόμενη επιβράδυνση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (3,5% ετησίως το 2019 από 8,8% το 2018, κυρίως εξαιτίας της επιβράδυνσης της οικονομίας της Ευρωζώνης) και την ισχυρότερη αύξηση των εισαγωγών (4,4% ετησίως το 2019 από 2,9% το 2018) λόγω ενίσχυσης της εσωτερικής ζήτησης.

Πηγή: <https://www.nbg.gr/eU/the-group/press-office/e-spot/reports/elliniki-oikonomia-syntomi-analysi-aep-toy-2018>

Ελληνικό Τραπεζικό σύστημα

Κατά το 2018 η ρευστότητα των τραπεζών ενισχύθηκε και βελτιώθηκε η σύνθεση των πηγών χρηματοδότησης των τραπεζών, μεταξύ άλλων με περιορισμό της παροχής έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΕΛΑ) και αύξηση της προσφυγής στη διασυνοριακή αγορά χρήματος, ενώ η κεφαλαιακή επάρκεια παρέμεινε σε ικανοποιητικό επίπεδο. Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (στις αρχές του 2018) δεν έδειξαν κεφαλαιακό έλλειμμα. Από την άλλη πλευρά, η κερδοφορία στο τραπεζικό σύστημα παρέμεινε αδύναμη.

Οι τραπεζικές καταθέσεις, και μάλιστα αυτές των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, που αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου και συσχετίζονται με το βαθμό εμπιστοσύνης και το ρυθμό ανάπτυξης στην οικονομία, συνέχισαν να καταγράφουν αύξηση. Μέρος της αύξησης οφείλεται στην επιστροφή αποθησαυρισμένων τραπεζογραμματίων στις τράπεζες, η οποία είχε μεγαλύτερη έκταση από ό,τι τα αμέσως προηγούμενα έτη. Αξιολόγητη ήταν η αύξηση των καταθέσεων του Δημοσίου στις εμπορικές τράπεζες, η οποία συνδέεται με τη βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης.

Το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων στους τραπεζικούς ισολογισμούς έχει λάβει, όπως είναι γνωστό, μεγάλες διαστάσεις. Το πρόβλημα είναι αναλογικά οξύτερο όσον αφορά τα δάνεια προς ελεύθερους επαγγελματίες και προς μικρές επιχειρήσεις (άνω του 60% των πιστώσεων που έχουν χορηγηθεί δεν εξυπηρετούνται) και την καταναλωτική πίστη (άνω του 50%). Το ποσοστό κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων δανείων με προβλέψεις αυξήθηκε το 2018 σε 47,4% και συνεχίστηκε η περιστολή του αποθέματος των στοιχείων αυτών, κυρίως επειδή πολλές απαιτήσεις πωλήθηκαν από τα πιστωτικά ιδρύματα ή διαγράφηκαν. Αν και η επιδίωξη των τιθέμενων στόχων από τις τράπεζες για μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων έχει φέρει αποτελέσματα (μείωση κατά το 1/4, μέχρι το τέλος του 2018, του αποθέματος σε σύγκριση με το μέγιστο το Μάρτιο του 2016), ο φόρτος των προβληματικών στοιχείων, που δρα ανασχετικά για την πιστοδοτική δραστηριότητα των τραπεζών και περιορίζει τις δυνατότητές τους να αντλήσουν πόρους προς αναδανεισμό. Ο φόρτος θα ελαφρυνθεί ριζικά με την εφαρμογή συστημικών λύσεων όπως αυτή που προκρίνει η Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία προβλέπει τη μεταβίβαση σημαντικού μέρους των μη εξυπηρετούμενων δανείων μαζί με μέρος της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που είναι εγγεγραμμένη στους ισολογισμούς των τραπεζών, σε Εταιρίες Ειδικού Σκοπού, αλλά και το προτεινόμενο από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας πρόγραμμα εγγύησης στοιχείων ενεργητικού.

Το 2018 υπήρξαν ενδείξεις μικρής ανάκαμψης της τραπεζικής χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και επιταχυνόμενης επιστροφής των τραπεζικών καταθέσεων, η οποία επέτρεψε την αναδιάρθρωση της σύνθεσης του παθητικού των τραπεζών υπέρ φθινότερων πηγών χρηματοδότησης. Η επιστροφή των καταθέσεων των νοικοκυριών, μέρος των οποίων αποτελεί επανεισορή αποθησαυρισμένων τραπεζογραμματίων στις τράπεζες, είναι ένδειξη ενίσχυσης της εμπιστοσύνης του κοινού στο τραπεζικό σύστημα και το επακόλουθο της αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών λόγω της ανόδου της απασχόλησης. Για τις επιχειρήσεις, η αύξηση των καταθέσεων αντανάκλα την αύξηση των ταμειακών ροών και της κερδοφορίας τους και είναι συνεπής με το γεγονός ότι η ετήσια καθαρή ροή τραπεζικής χρηματοδότησης προς τον τομέα των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων ήταν θετική.

Ωστόσο, βασικό πρόβλημα των ελληνικών τραπεζών εξακολουθεί να είναι το υψηλό απόθεμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) στους ισολογισμούς τους, το οποίο δεν επιτρέπει την ενίσχυση της πιστοδοτικής τους ικανότητας. Επακόλουθο της βελτίωσης του θεσμικού πλαισίου και των σημαντικών δράσεων που έχουν αναλάβει οι τράπεζες σύμφωνα με τις εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές ήταν η μείωση του αποθέματος των ΜΕΔ σε 81,8 δισ. ευρώ στο τέλος Δεκεμβρίου του 2018 από 107,2 δισ. ευρώ που ήταν στην κορύφωσή τους το Μάρτιο του 2016. Εντούτοις, το απόθεμα αυτό παραμένει σε εξαιρετικώς υψηλά επίπεδα.

Τα επιτόκια τραπεζικών καταθέσεων, μετά από μια πολυετή περίοδο αποκλιμάκωσης, φαίνεται ότι έχουν σταθεροποιηθεί σε χαμηλά επίπεδα, συνεπής με τη μακρόχρονη διατήρηση των βασικών επιτοκίων της ενιαίας νομισματικής πολιτικής σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Τα επιτόκια τραπεζικού δανεισμού για μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις διατήρησαν την πτωτική πορεία τους, ενώ αντίθετα το κόστος δανεισμού για τα νοικοκυριά (καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια) αυξήθηκε περαιτέρω. Η αύξηση του κόστους δανεισμού για τα νοικοκυριά αντανάκλα την εκτίμηση των τραπεζών ότι ο πιστωτικός κίνδυνος παραμένει υψηλός.

Η τραπεζική χρηματοδότηση προς τις επιχειρήσεις εμφάνισε το 2018 ενδείξεις μικρής ανάκαμψης. Ειδικότερα, το ύψος των εκταμιεύσεων νέων δανείων τακτής λήξης προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις αυξήθηκε το 2018 κατά 57% έναντι του 2017 και διαμορφώθηκε, σε μέση μηνιαία βάση, σε 952εκατ. ευρώ. Η μέση μηνιαία καθαρή ροή τραπεζικής πίστης προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, αν και χαμηλή, κατέγραψε θετικό πρόσημο για δεύτερο συνεχές έτος, ενώ οι σωρευτικές ετήσιες ροές παρουσίασαν σαφέστερη τάση βελτίωσης.

Η ενίσχυση των τραπεζικών καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα επέτρεψε την περαιτέρω χαλάρωση των περιορισμών στο τραπεζικό σύστημα μέχρι την πλήρη απελευθέρωση της ανάληψης μετρητών τον Οκτώβριο του 2018. Παρά τη σταδιακή χαλάρωση των επιμέρους περιορισμών, δεν έχει λάβει χώρα ακόμη η πλήρης άρση των περιορισμών που προβλέπονται για τη μεταφορά κεφαλαίων στο εξωτερικό.

Το 2018 χορηγήθηκαν προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις δάνεια σταθερής λήξης μεγαλύτερου συνολικού ύψους (σχεδόν κατά 60%) από ό,τι το 2017, βοηθώντας της ανάκαμψης του ΑΕΠ και της υποχώρησης των δανειακών επιτοκίων. Η πιστοδοτική δραστηριότητα των τραπεζών ανασωογονήθηκε, ωστόσο, επειδή οι πληρωμές χρεολυσίων προς τις τράπεζες από τους δανειολήπτες (στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των υφιστάμενων οφειλών τους) ήταν επίσης αυξημένες, η καθαρή ροή τραπεζικής χρηματοδότησης προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ήταν λίγο χαμηλότερη κατά το 2018 έναντι του 2017, αλλά θετική (σε αντίθεση με την περίοδο 2010-2016).

Τραπεζικά Επιτόκια

Τα επιτόκια καταθέσεων στην Ελλάδα, μετά από πολυετή τάση αποκλιμάκωσης, φαίνεται πλέον να έχουν σταθεροποιηθεί κατά το μάλλον ή ήττον. Ακριβέστερα, το μεσοσταθμικό επιτόκιο καταθέσεων προθεσμίας από τα νοικοκυριά μειώθηκε σε 0,59% κατά μέσο όρο το 2018 (2017: 0,64%, μέσος όρος 2010-2016:

2,93%, Ιαν. 2019: 0,61%), ενώ εκείνο των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά 8 μονάδες βάσης (μ.β.) σε 0,90% [μέσος όρος 2010-2016: 2,63%]. Μόνο το μεσοσταθμικό επιτόκιο καταθέσεων μίας ημέρας (62% του συνόλου των τραπεζικών καταθέσεων) και των δυο τομέων (επιχειρήσεις, νοικοκυριά) διατηρήθηκε στο ίδιο επίπεδο με το προηγούμενο έτος (2018: νοικοκυριά: 0,09%, μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις: 0,15%.

Συνεταιριστικές Τράπεζες

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες το Νοέμβριο του 1993, με την υπ' αριθμ. 535/5/02.11.1993 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος (ΦΕΚ 198/23.11.1993) απέκτησαν τη δυνατότητα να μετεξελιχθούν σε Πιστωτικά Ιδρύματα. Με την Πράξη 2258/2.11.93 του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίστηκε το πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας τους με δυνατότητα να διενεργούν εργασίες που κατά τις ισχύουσες διατάξεις αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας των εμπορικών τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα. Δηλαδή, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες διέπονται από τους ίδιους κανόνες της Βασιλείας και υπάγονται στους νόμους 3601 και 3606, όπως και οι εμπορικές τράπεζες από πλευράς εποπτείας.

Στις 22.7.1995 δημιουργήθηκε η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος (ΕΣΤΕ). Η Ένωση είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (EACB) και της Διεθνούς Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (ICBA).

Το 2018 ήταν έτος μετασχηματισμού για την ΕΣΤΕ καθώς υλοποιήθηκε συγχώνευση της Συνεταιριστικής Τράπεζας Πεierίας με τη Συνεταιριστική Τράπεζα Σερρών και της Συνεταιριστικής Τράπεζας Έβρου με τη Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας. Σήμερα η Ένωση αριθμεί 12 συνολικά μέλη, 7 Συνεταιριστικές Τράπεζες (Παγκρήτια, Θεσσαλίας, Ηπειρού, Δράμας-Έβρου, Καρδίτσας, Κεντρικής Μακεδονίας (Πεierίας- Σερρών), Χανίων) και 5 πιστωτικούς συνεταιρισμούς (Αιτωλο-ακαρνανίας, Άρτας, Βοιωτίας, Μαγνησίας, Μεγαρίδος).

Την 31.12.2018 με βάση προσωρινά στοιχεία, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είχαν ίδια κεφάλαια που ανέρχóταν στο ποσό των 173,97 εκατ. €.

Απασχολούσαν 947 άτομα (το 2% απασχόλησης στις τράπεζες) και διέθεταν 110 καταστήματα και θυρίδες (4,4% αγοράς). Ο αριθμός των μελών – συνταίρων στο σύνολο των Συνεταιριστικών Τραπεζών στις 31-12-18 ανήλθε σε 173.970. Το συνολικό ενεργητικό των Συνεταιριστικών Τραπεζών την 31-12-18 ήταν € 2,83 δις περίπου και αντιστοιχεί στο 1% του συνόλου του ενεργητικού των ελληνικών Τραπεζών.

Από πλευράς μεγέθους, βάσει του ύψους του ενεργητικού τους (με προσωρινά στοιχεία 31-12-18), κατατάσσονται ως ακολούθως:

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (€ΜΝ.)
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	1.576,55
ΧΑΝΙΩΝ	461,50
ΗΠΕΙΡΟΥ	251,11
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	221,00
ΚΑΡΔΙΤΑΣ	104,90
ΣΕΡΡΩΝ - ΠΙΕΡΙΑΣ	121,02
ΔΡΑΜΑΣ- ΕΒΡΟΥ	91,34
ΣΥΝΟΛΟ	2.827,39

Χορηγήσεις

Το σύνολο των χορηγήσεων την 31-12-18 (προσωρινά στοιχεία) ήταν € 2,06 δις έναντι € 2,37 δις το 2017 και αντιστοιχεί στο 1,7% περίπου του συνόλου των χορηγήσεων του τραπεζικού συστήματος. Οι χορηγήσεις καλύπτουν το 72,8% του ενεργητικού, ενώ στο σύνολο των τραπεζών καλύπτουν μόλις το 51,1% του ενεργητικού, καταδεικνύοντας ότι το σύνολο των κεφαλαίων των συνεταιριστικών τραπεζών κατευθύνεται στη χρηματοδότηση της τοπικής οικονομίας και όχι, σε άλλες επικερδείς δραστηριότητες (επενδυτικές κλπ) και λοιπές παγιοποιήσεις.

Η τάση χορηγήσεων των Συνεταιριστικών Τραπεζών είναι σταθερή, γεγονός που οφείλεται στην οικονομική κρίση και την αυστηροποίηση των κανόνων πιστωτικής πολιτικής, σαφώς όμως χαμηλότερα από την αντίστοιχη των συστημικών τραπεζών υποδηλώνοντας την έμπρακτη στήριξη τους στις ανάγκες των τοπικών αγορών. Σημειώνεται ότι, οι σχηματισθείσες προβλήψεις την 31.12.2018 για σύνολο των Συνεταιριστικών Τραπεζών ήταν € 677.463 χιλ..

Καταθέσεις

Το σύνολο των καταθέσεων την 31-12-18 (προσωρινά στοιχεία) ήταν € 2,33 δις αυξημένο σε σχέση με το 2017 κατά 13,11%. Το μερίδιο στο σύνολο καταθέσεων της χώρας ανέρχεται σε 2,2% περίπου ενώ το μερίδιο στους νομούς που είναι η έδρα τους ανέρχεται σε 11% περίπου. Στις Συνεταιριστικές Τράπεζες έχει επανακάμψει ένα σημαντικό μέρος καταθέσεων, Και το γεγονός αυτό μαρτυρά, την εμπιστοσύνη και τους δεσμούς που τηρούν οι Συνεταιριστικές Τράπεζες με τις τοπικές κοινωνίες και τα μέλη τους.

Η σχέση χορηγήσεων/καταθέσεων στις Συνεταιριστικές Τράπεζες κυμαίνεται στο 0,88 με βελτίωση υπέρ των καταθέσεων σε αντίθεση με τις εμπορικές τράπεζες που η σχέση ήταν σταθερά πολύ υψηλότερη. Αυτό εκτός των άλλων υποδηλώνει μια πιο υγιή σχέση μεταξύ άντλησης και διάθεσης κεφαλαίων αλλά και την αδυναμία χρήσης κεφαλαίων από άλλες πηγές. Το 81% των καταθέσεων είναι καταθέσεις προθεσμίας ενώ στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος η συμμετοχή των καταθέσεων προθεσμίας είναι 60%. Από μόνο του αυτό οδηγεί τις συνεταιριστικές τράπεζες σε αυξημένο κόστος άντλησης κεφαλαίων φανερώνοντας παράλληλα ότι πολλοί πελάτες την κύρια σχέση συνεργασίας τους την διατηρούν με τις μεγάλες εμπορικές τράπεζες. Έτσι είναι υποχρεωμένες να προσφέρουν υψηλότερα επιτόκια για την άντληση καταθέσεων. Ειδικότερα το μέσο επιτόκιο καταθέσεων για το 2018 ήταν κατά πολύ υψηλότερο από εκείνο των εμπορικών τραπεζών γεγονός, που υποδηλώνει την δυσκολία άντλησης ρευστότητας με επιτόκια αγοράς και την ανάγκη επαναπροσδιορισμού των όρων και τρόπου λειτουργίας τους.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

Οργανωτική Δομή & Ανθρώπινο Δυναμικό

Οι εργαζόμενοι αποτελούν το σημαντικότερο “κεφάλαιο” ανάπτυξης της Τράπεζας. Για το λόγο αυτό, η Τράπεζα επενδύει συστηματικά στην επιλογή, εκπαίδευση, αξιολόγηση, διατήρηση και εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού της, με στόχο να αναδειχθεί ως προτιμώμενη επιλογή εργοδότη. Την 31η Δεκεμβρίου 2018 η Τράπεζα απασχολούσε 80 εργαζομένους. Αναλυτικά στοιχεία για τη σύνθεση του ανθρώπινου δυναμικού της Τράπεζας, απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΦΥΛΟ		ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΜΕΤ/ΚΟ	15	5	20	25,00%
ΠΑΝ/ΜΙΟ	10	11	21	26,25%
ΤΕΙ	7	9	16	20,00%
ΛΥΚΕΙΟ	12	11	23	28,75%
ΣΥΝΟΛΟ	44	36	80	100,00%

Η Τράπεζα μεριμνά ώστε το ανθρώπινο δυναμικό της να λειτουργεί καθημερινά σύμφωνα με τις αξίες και τις αρχές του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας, με στόχο όλες οι ενέργειες να διέπονται από τις σχετικές αρχές εταιρικής συμπεριφοράς:

1. Νομιμότητα, διαφάνεια
2. Προτεραιότητα στους συνεταιίρους-πελάτες,
3. Ποιότητα προσωπικής εξυπηρέτησης,
4. Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο

Στόχος της Τράπεζας είναι η προσέληψη και διατήρηση ικανού ανθρώπινου δυναμικού που θα ενστερνίζεται τις αξίες και τις αρχές της και θα συμβάλει στην εκπλήρωση των στόχων του οργανισμού και θα επιδιώκει τη συνέχιση της πορείας του.

Η εκπαίδευση και ανάπτυξη των εργαζομένων αποτελούν τα σημαντικότερα «οχήματα» αναβάθμισης του επαγγελματικού επιπέδου των εργαζομένων και κατά συνέπεια της Τράπεζας. Η συνεχής βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και γνώσεων των εργαζομένων μέσω της

συμμετοχής τους σε πλήθος σεμιναρίων που διοργανώνει η Τράπεζα, αλλά και άλλοι φορείς, η διαρκής ενημέρωσή τους για τις τρέχουσες χρηματοοικονομικές εξελίξεις σε συνδυασμό με την προώθηση της αυτοεκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης, αποτελούν προτεραιότητες νευραλγικής σημασίας για την Τράπεζα και υποστηρίζονται από αυτή μέσω προγράμματος χρηματοδότησης του κόστους σπουδών.

Η Τράπεζα ανταποκρίνεται με ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό της και εφαρμόζει με υπευθυνότητα τις ακόλουθες πολιτικές για αυτό:

- Σέβεται και προασπίζεται τη διαφορετικότητα των Εργαζομένων της (π.χ. ηλικία, φύλο, φυλή, εθνικότητα, θρησκεία, αναπηρία/ειδικές ικανότητες, γενετήσιο προσανατολισμό κ.λπ.).
- Διασφαλίζει άριστες συνθήκες εργασίας και δυνατότητες εξέλιξης βασισμένες στην αξιοκρατία και στην ίση μεταχείριση, χωρίς διακρίσεις.
- Παρέχει δίκαιες αμοιβές, βάσει συμβάσεων που συνάδουν με την εκάστοτε εθνική αγορά εργασίας, εξασφαλίζοντας την τήρηση των αντίστοιχων εθνικών ρυθμίσεων για τις νόμιμες κατώτατες αποδοχές, τα ωράρια εργασίας και τη χορήγηση αδειών.
- Προασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρίζει το δικαίωμα άσκησης της ελευθερίας του συνδικαλιζέσθαι και της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

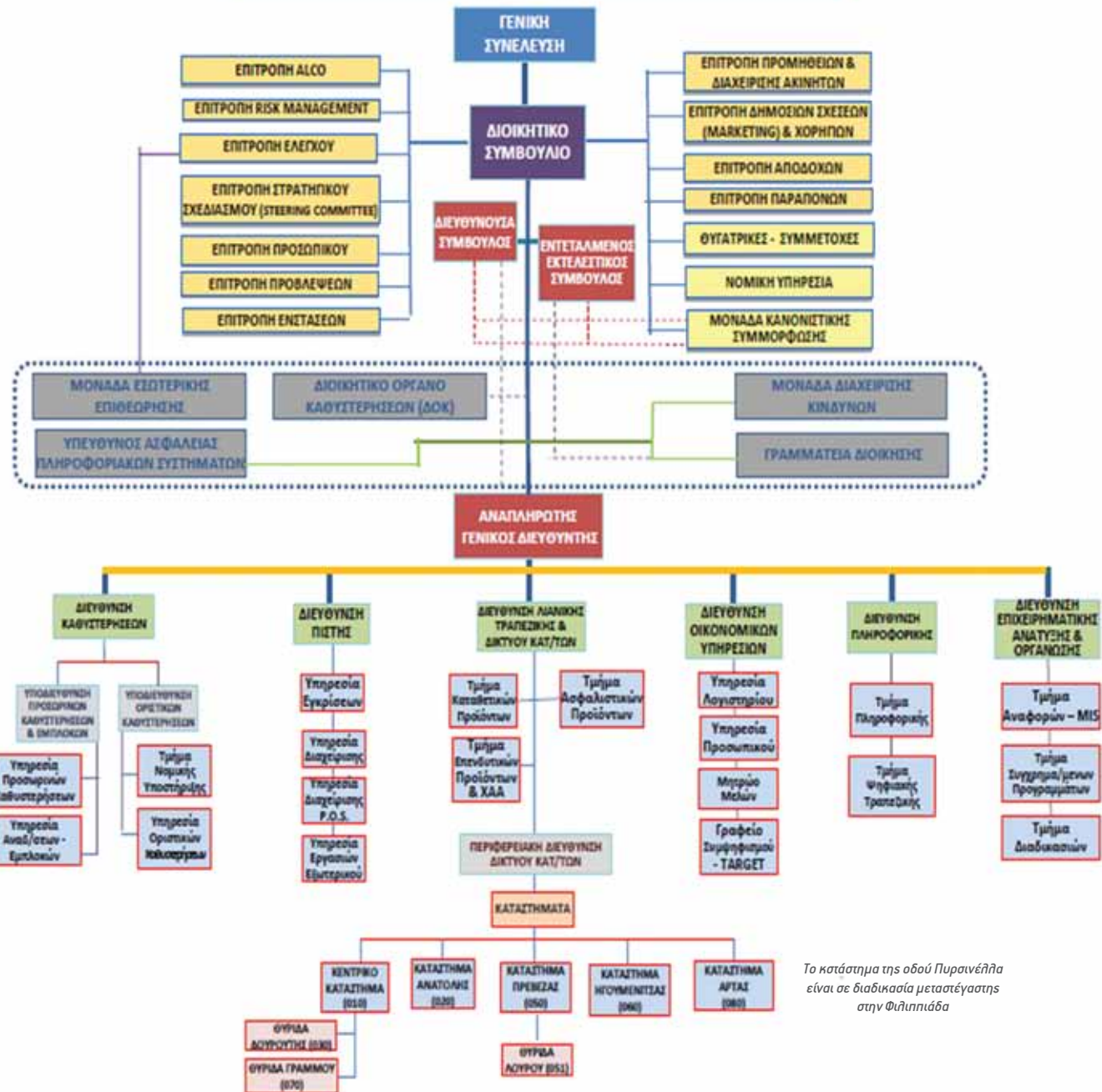

Το οργανόγραμμα της Τράπεζας, τη 31η Δεκεμβρίου του 2018 παρουσιάζεται παρακάτω:

Η οργανωτική δομή της Τράπεζας ευθυγραμμίζεται με τις εκάστοτε ισχύουσες αρχές του θεσμικού πλαισίου, το οποίο διέπει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων και είναι διαρθρωμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κύριων επιχειρησιακών τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται.

Η διασφάλιση αποτελεσματικής οργανωτικής δομής και ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων και ορίων ευθύνης κάθε υπηρεσιακής μονάδας της Τράπεζας, αποτελούν τη βάση, στην οποία στηρίζονται η λειτουργία και οι εργασίες της

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Το κατάστημα της οδού Πυραυνέλλα είναι σε διαδικασία μεταστράτευσης στην Φιλιππιάδα

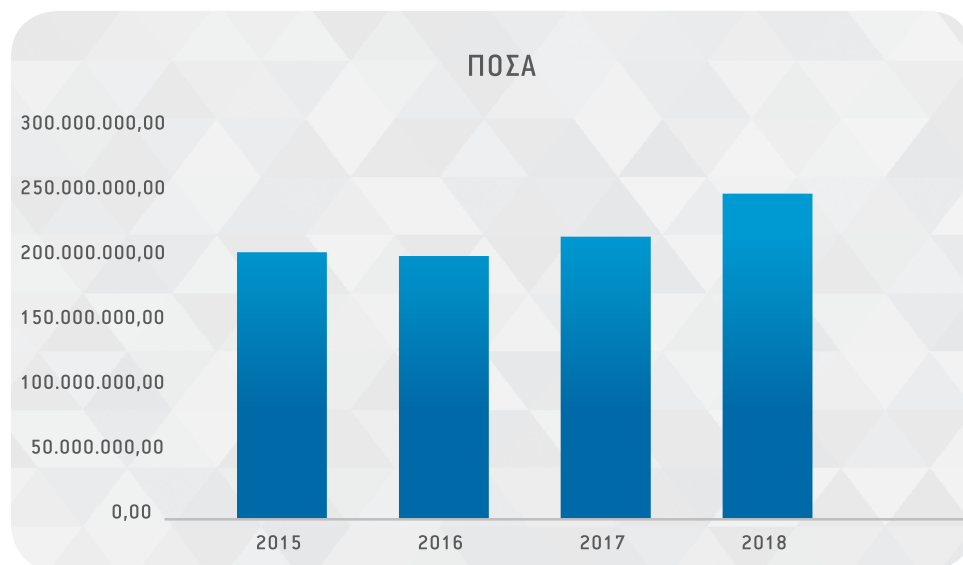

Εξέλιξη Οικονομικών Μεγεθών

Ενεργητικό & Κεφάλαια

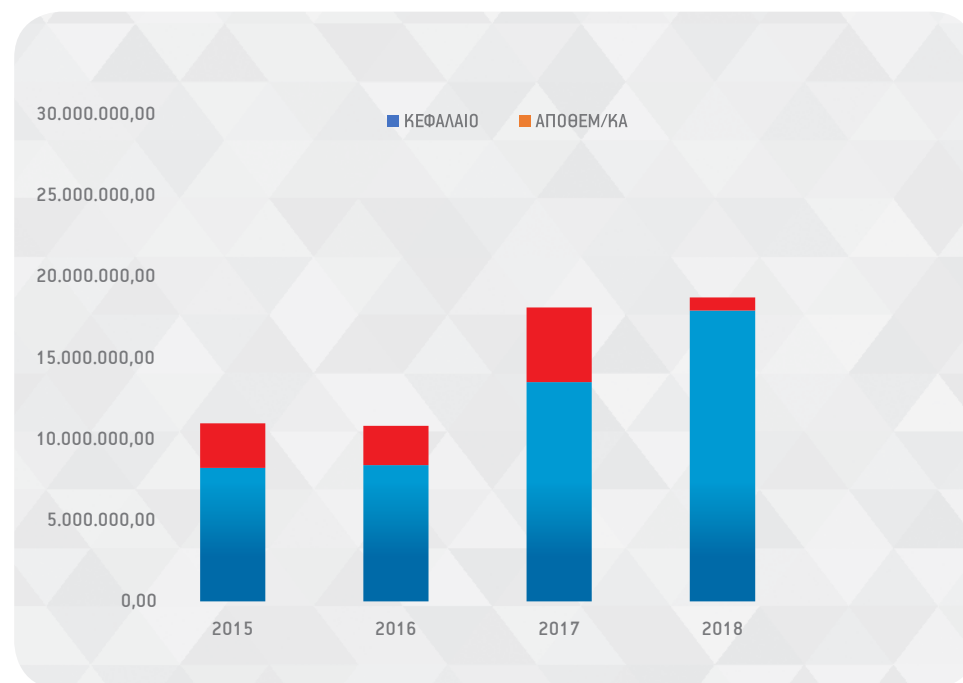
Το Ενεργητικό της Τράπεζας ανήλθε σε € 251.118 χιλ. έναντι € 218.015 χιλ. το 2017, σημειώνοντας αύξηση κατά 15,18% η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των ρευστών διαθεσίμων και καταθέσεων. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την εξέλιξη του Ενεργητικού κατά την τελευταία 5ετία.

ΕΤΗ	2015	2016	2017	2018
ΠΟΣΑ	205.926.885	203.008.733	218.015.350	251.117.631

Η εξέλιξη των κεφαλαίων και αποθεματικών της Τράπεζας το αντίστοιχο χρονικό διάστημα παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα:

ΕΤΟΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΑΠΟΘΕΜ/ΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ
2015	8.220.347	2.736.973	10.957.320
2016	8.380.469	2.420.190	10.800.658
2017	13.501.388	4.587.371	18.088.759
2018	17.895.701	813.444	18.709.144

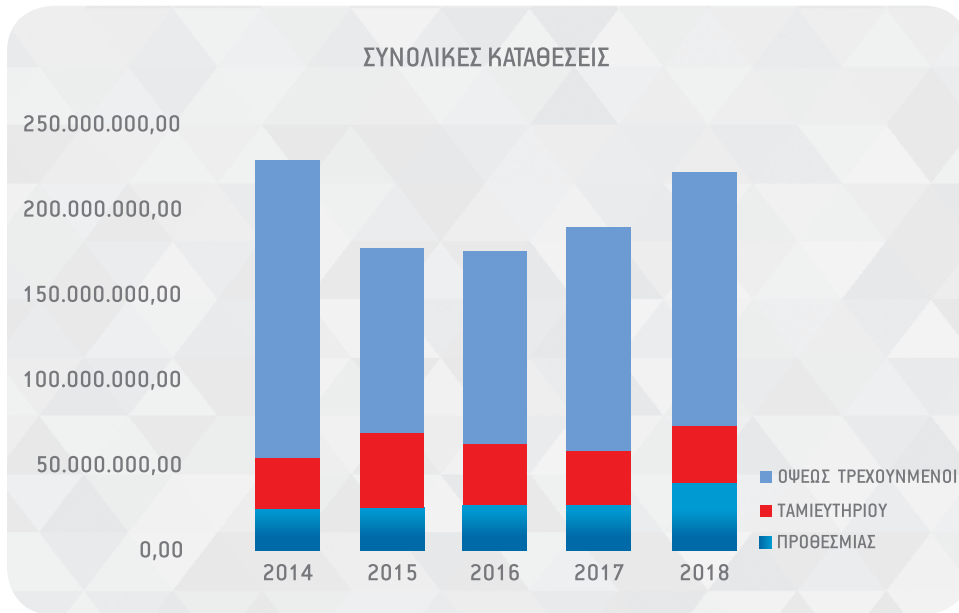

Καταθέσεις

Οι καταθέσεις πελατών της Τράπεζας το 2018, ανήλθαν στα € 200.706 χιλ. έναντι € 183.102 χιλ. το 2017, σημειώνοντας αύξηση κατά 9,61%.

Οι καταθέσεις της Τράπεζας, είναι το ποιοτικό μέγεθος που εκφράζει την εμπιστοσύνη και ταυτόχρονα αποτελεί το βασικό δείκτη της αποδοχής που έχει η Τράπεζα στην Ήπειρο. Χαρακτηριστικό επίσης των τάσεων της αγοράς αλλά και του γενικότερου κλίματος αβεβαιότητας, είναι και η σύνθεση των καταθέσεων, με τις προθεσμιακές καταθέσεις να καταλαμβάνουν το 71,09% περίπου των τοποθετήσεων στην Τράπεζα, οι καταθέσεις ταμειευτηρίου το 16,59% και οι καταθέσεις όψεως και τρεχούμενοι το 12,33%.

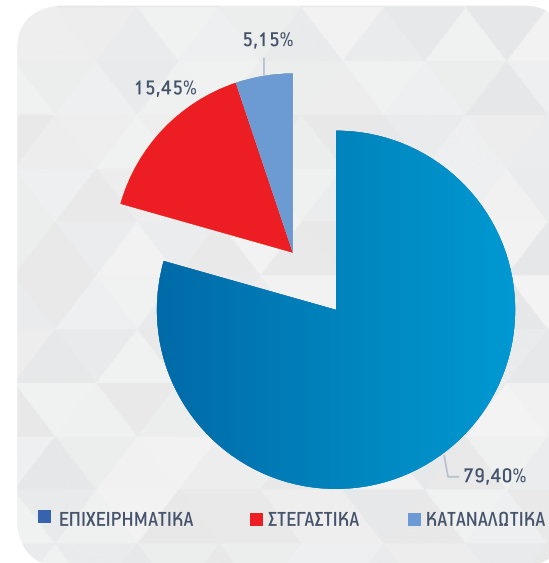
Σήμερα η Τράπεζα προσβλέποντας σε μια ανάκαμψη της Ελληνικής οικονομίας και στηριζόμενη στην εμπιστοσύνη των μελών - πελατών της, πιστεύει ότι θα καλύψει τις απώλειες στις καταθέσεις, καθώς συνεχίζει να προσφέρει ελκυστικά επιτόκια σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

Χορηγήσεις

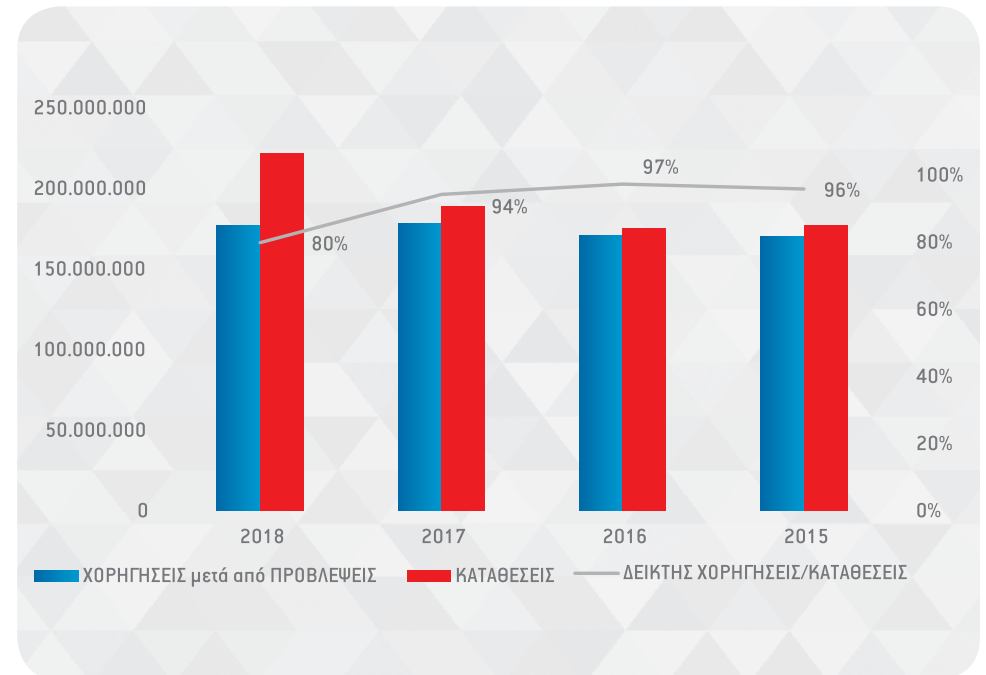
Παρά τις συνεχιζόμενες δύσκολες οικονομικές συνθήκες, η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου, εφαρμόζοντας την ίδια συνετή πολιτική, σημείωσε μικρή πιστωτική επέκταση εντός του 2018. Οι χορηγήσεις στο τέλος του 2018, αυξήθηκαν κατά 3,7% και ανήλθαν σε € 241.422 χιλ. έναντι € 232.710 χιλ. το 2017, με κατανομή σε όλους τους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας.

Τα Μν Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ) με 31-12-18 ανήλθαν σε ποσοστό 73,7% επί του

συνόλου των χορηγήσεων μείωση κατά 1,2% σε σχέση με την 31-12-17, παρά την προσαρμογή της Τράπεζας στο πλαίσιο κανόνων της τραπεζικής εποπτείας αναφορικά με την ορθή κατηγοριοποίηση των ανοιγμάτων του δανειακού της χαρτοφυλακίου. Το αντικειμενικά υψηλό ποσοστό των ΜΕΑ αποτελεί αντικείμενο ενεργητικής διαχείρισης και προτεραιότητα της Τράπεζας, και διατυπώνεται η βεβαιότητα της περαιτέρω μείωσής του καθώς οι μεν βιώσιμες επιχειρήσεις εμφανίζουν ενδείξεις δυνατότητας αντιμετώπισης των επιπτώσεων της μακρόχρονης κρίσης της οικονομίας για δε τις περιπτώσεις που δεν θεραπεύονται μέσω

ρύθμισης έχουν επιταχυνθεί οι ενέργειες αναγκαστικής ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων.

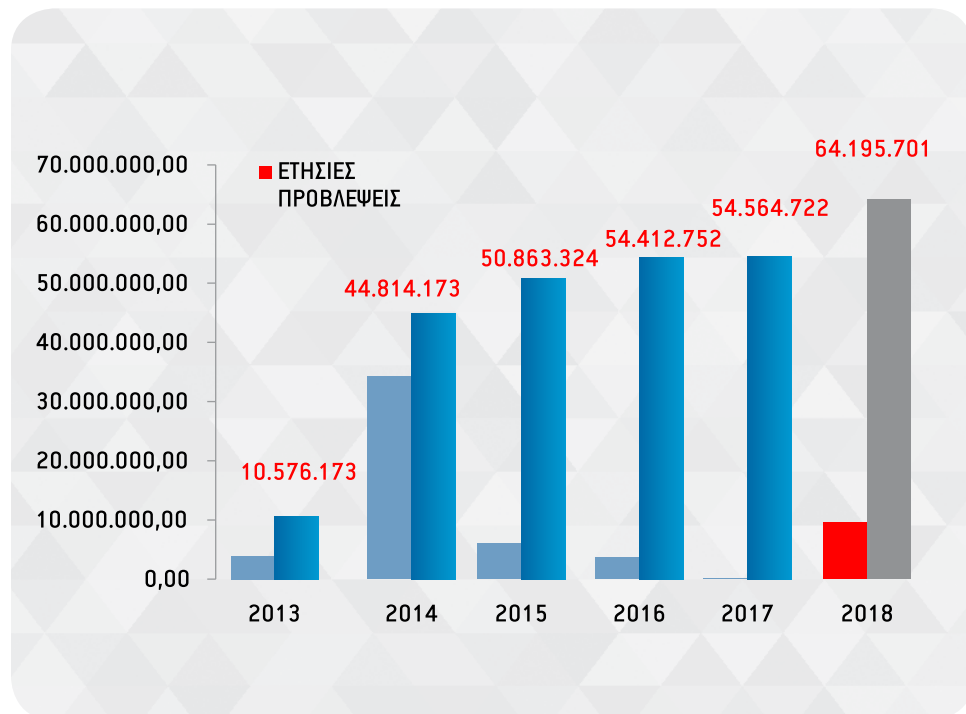

Η Τράπεζα από την 01-01-18 υιοθέτησε επιτυχώς το νέο μοντέλο εκτίμησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών με βάση το ΔΠΧΑ 9 και σχηματίστηκαν αυξημένες προβλέψεις απομείωσης ύψους € 9,631 εκατ. ευρώ. Έτσι οι συνολικές προβλέψεις απομείωσης την 31-12-18 ανήλθαν σε € 64,2 εκατ. έναντι € 54,6 εκατ. την 31-12-17, με αποτέλεσμα ο δείκτης κάλυψης των ΜΕΑ από προβλέψεις να βελτιωθεί σημαντικά και να διαμορφωθεί στο 35,5% έναντι 29,8% την 31-12-17. Αντίστοιχα ο δείκτης κάλυψης από προβλέψεις των NPLs έχει αυξηθεί σημαντικά στο 44,0% την 31-12-18 έναντι 35,6% την 31-12-17.

Ο πίνακας που ακολουθεί εμφανίζει την εξέλιξη των σχετικών μεγεθών (ποσά σε €):

	2015	2016	2017	2018
ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	6.049.151	3.605.283	151.970	9.630.979
ΣΥΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	50.863.324	54.412.752	54.564.722	64.195.701

Ο βαθμό κάλυψης του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου, από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων και αξία χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων ανέρχεται σε 95,1%.

Λοιπές εργασίες

Το υπόλοιπο των εγγυητικών επιστολών σε κυκλοφορία το 2018 ανήλθε σε € 13.238 χιλ. και οι εισπραχθείσες προμήθειες από αυτές σε € 329 χιλ. . Η Τράπεζα κατά το 2018 ανέπτυξε περαιτέρω το δίκτυο των εγκατεστημένων σε συνεργαζόμενες επιχειρήσεις POS, προσεγγίζοντας τα 2.000 εγκατεστημένα τερματικά και συνεχίζει την επέκτασή της με εντατικούς ρυθμούς κερδίζοντας σημαντικό μερίδιο της τοπικής αγοράς. Σε συνεργασία με την Συνεταιριστική Ασφαλιστική παρέχει ασφαλιστικά και τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα αποκομίζοντας προμήθειες, το ύψος των οποίων για το 2018 ανήλθε στο ποσό των € 96,77 χιλ. εμφανίζοντας μικρή αύξηση έναντι του προηγούμενου έτους.

Αποτελέσματα Χρήσης 2018

Τα αποτελέσματα χρήσης (κέρδη) προ προβλέψεων για τη χρήση 2018 ανήλθαν σε € 3.401 χιλ. έναντι € 2.378 χιλ. το 2017. Για να υποστηριχθεί η απρόσκοπτη συνέχιση της ανάπτυξης της Τράπεζας απαιτείται η ενίσχυση της συνεταιριστικής και κατ' επέκταση της κεφαλαιακής της. Για το λόγο αυτό και τη τρέχουσα χρήση τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους κεφαλαιοποιήθηκαν στα αποτελέσματα εις νέον. Το συνολικό ύψος των προβλέψεων για απομείωση δανείων που σχηματίστηκαν το 2018 ανήλθε σε € 9.631 χιλιάδες. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά τα έσοδα και τα έξοδα της χρήσης συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα του 2017.

Συνοπτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων (σε χιλιάδες Ευρώ)

Περιγραφή	2018	2017
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	11.427	9.649
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	-3.269	-2.900
Καθαρά έσοδα από τόκους	8.158	6.748
Έσοδα προμηθειών	1.527	1.929
Έξοδα προμηθειών	-5	-4
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	97	89
Καθαρά λοιπά έσοδα	209	192
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	9.987	8.954
Δαπάνες προσωπικού	-2.802	-2.797
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	-3.499	-3.489
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων και λοιπών άυλων περι/κών στοιχείων	-285	-290
Κέρδη/(ζημιές) προ προβλέψεων και φόρων	3.401	2.378
Προβλέψεις απομείωσης για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	-3.310	-252
Προβλέψεις απομείωσης συμμετοχών και χρεογράφων	0	0
Κέρδη/ (ζημιές) προ φόρων	91	2.126
Φόροι	-13	-604
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους	104	1.522

Δίκτυο Καταστημάτων & ATM

Η Τράπεζα την 31-12-18 διέθετε 8 καταστήματα, ένα 1 κατάστημα σε διαδικασία μεταστέγασης και 15 ATM και έχει παρουσία και στους 4 Νομούς της Περιφέρειας Ηπείρου. Συγκεκριμένα λειτουργεί 4 καταστήματα στον Νομό Ιωαννίνων, 1 στον Νομό Άρτας, 1 στο Νομό Θεσπρωτίας και 2 στον Νομό Πρεβέζης και 1 κατάστημα σε διαδικασία μεταστέγασης. Κάθε κατάστημα διαθέτει ATM και 6 ακόμη μηχανήματα είναι εγκατεστημένα σε σημεία εκτός των καταστημάτων.

Ηλεκτρονική Τραπεζική

Η Τράπεζα διαθέτει όχι μόνο σύγχρονη αλλά και πρωτοποριακή ηλεκτρονική τραπεζική εξυπηρέτηση, για την ποιότητα και την καινοτομία της οποίας έχει βραβευθεί πολλαπλώς με βραβεία BITE Awards (ενδεικτικά τα έτη 2013, 2015, 2016, 2018). Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη σημασία στην εξασφάλιση της ταχύτητας, της αδιάλειπτης λειτουργίας και της ασφάλειας των συναλλαγών παρέχοντας στους πελάτες της, πλήρη τραπεζική εξυπηρέτηση - 24/7- από την άνεση του δικού τους χώρου.

Κατηγορίες συναλλαγών

Η υπηρεσία Ηλεκτρονικής Τραπεζικής καλύπτει όλο το εύρος συναλλαγών που ο πελάτης μπορεί να κάνει και σε οποιοδήποτε τραπεζικό κατάστημα:

- > Διαχείριση τραπεζικών προϊόντων (αλλαγή ορίων, τροποποίηση χαρακτηριστικών κ.λπ.)
- > Μεταφορές
- > Πληρωμές
- > Εμβάσματα

Επιπλέον, καλύπτει και μια σειρά από πρόσθετες υπηρεσίες που προσφέρονται αποκλειστικά από τα ηλεκτρονικά κανάλια της Συνεταιριστικής Τράπεζα Ηπείρου:

- > Πληρωμή e-Παραβόλου
- > Πολύ μεγάλο εύρος συναλλαγών εξόφλησης λογαριασμών
- > Video Customer Service

Ασφάλεια συναλλαγών

- > Η πρόσβαση στις υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής γίνεται με τη χρήση των προσωπικών κωδικών εισόδου που παράγονται με ασφάλεια και είναι γνωστοί μόνο στον χρήστη της υπηρεσίας
- > Προηγμένα συστήματα ασφαλείας με την πιστοποίηση διεθνών φορέων διασφαλίζουν τις ηλεκτρονικές συναλλαγές
- > Αναγνωρισμένα πρωτόκολλα κρυπτογράφησης εγγυώνται το απόρρητο των συναλλαγών και προστατεύουν τα δεδομένα που μεταφέρονται
- > Η πρόσβαση στα συστήματα της Τράπεζας προστατεύεται από τείχος προστασίας (firewall), που απαγορεύει την πρόσβαση σε συστήματα και βάσεις δεδομένων με απόρρητα στοιχεία από μη εξουσιοδοτημένα άτομα.

Διαχείριση Κινδύνων

Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εκτίμηση και στην παρακολούθηση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται. Οι πιο σημαντικοί κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα δια μέσω των δραστηριοτήτων της είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας, οι μεταβολές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων, λόγω μεταβολών στα επίπεδα τιμών και επιτοκίων της αγοράς, και η επάρκεια εποπτικών και εσωτερικών κεφαλαίων σε αποδεκτά επίπεδα, για τη στήριξη των δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Η Τράπεζα, μέσω των κατάλληλων μηχανισμών εντοπίζει, παρακολουθεί και αναλύει αυτούς τους κινδύνους λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα. Επιπροσθέτως, η Τράπεζα επανεξετάζει συχνά τις πολιτικές και τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου που

εφαρμόζει, ώστε να ενσωματώνει τις μεταβολές της αγοράς και των προϊόντων και να αναπτύσσει πιο αποτελεσματικές στρατηγικές.

Υπεύθυνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) και σε τελικό επίπεδο το ΔΣ. Η διαμόρφωση στρατηγικής ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων, σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους της τράπεζας, και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και η επάρκεια Ιδίων Κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων αξιολογούνται από το ΔΣ Υπεύθυνη για την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, είναι η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας.

Πλαίσιο Διακυβέρνησης Διαχείρισης Κινδύνων

Οι κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων της τράπεζας εκπορεύονται από τις προβλέψεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της Τράπεζας, τον ετήσιο προϋπολογισμό της και το εκάστοτε εφαρμόσιμο επιχειρηματικό της σχέδιο. Στο πλαίσιο μιας διαφανούς και λειτουργικής πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, η Τράπεζα έχει καταγεγραμμένες διαδικασίες που καθορίζουν τη στρατηγική της αναφορικά με την ανάληψη, παρακολούθηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων. Μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί η καταγραφή μιας ενιαίας και συνεκτικής Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνων ώστε να τεκμηριώνεται επαρκώς ο βαθμός ανάληψης των κινδύνων από την Τράπεζα καθώς και η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείρισή τους βάσει των στόχων. Η Τράπεζα αναγνωρίζοντας την ανάγκη να έχει ένα πλαίσιο αποτελεσματικό και πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που θέτει η ΠΔ/ΤΕ 2577, δρομολογεί και προχωρά με εξωτερικό σύμβουλο στην ανάπτυξη του συστήματος διαχείρισης κινδύνων ως τα τέλη του τρέχοντος έτους.

Στο σημείο αυτό να τονισθεί ότι, η Τράπεζα παρότι δεν υποχρεούται να συστήσει Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων σύμφωνα με το μέγεθός της και την πολυπλοκότητα των εργασιών της, όπως ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για πλήρη εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της σχετικής ΠΔ/ΤΕ καθώς και την τήρηση των όρων συνεργασίας που έχει με τους Στρατηγικούς Επενδυτές. Η Τράπεζα, με την από 2/10.11.2016 απόφαση του Δ.Σ., προχώρησε στη σύσταση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να δημιουργήσει διαδικασίες για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, οι οποίες να αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της στρατηγικής της, των κανονισμών και των πολιτικών της.

Προκειμένου να επιτευχθεί η περαιτέρω αναβάθμιση των ωφελειών και υπηρεσιών που απολαμβάνει το πελατολόγιο και οι συνεταίροι της Τράπεζας, εντός ενός μακρόπνοου ορίζοντα

πρόσδοξης οικονομικής αξίας, με την από 9/04.06.2015 απόφαση του ΔΣ, τροποποιήθηκε ο Εσωτερικός Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος όμως τελεί υπό αναθεώρηση ώστε να συμβαδίζει με την ισχύουσα οργανωτική δομή της Τράπεζας. Η Τράπεζα αναγνωρίζοντας την ανάγκη να έχει ένα πλαίσιο αποτελεσματικό και να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που θέτει η ΠΔ/ΤΕ 2577, έχει ήδη δρομολογήσει και προχωρά με εξωτερικό σύμβουλο στην ανάπτυξη του συστήματος διαχείρισης κινδύνων και συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει ένα μοντέλο «Τριών Γραμμών Άμυνας» για τον αποτελεσματικό εντοπισμό και διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται. Στην Πρώτη Γραμμή Άμυνας είναι οι εμπορικές και οι λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας, όπως αυτές εντοπίζονται στην καθημερινή λειτουργία της Τράπεζας, κυρίως μέσω των καταστημάτων της. Τα καταστήματα και οι κεντρικές διευθύνσεις που εμπλέκονται στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας λαμβάνουν υπόψη τους τις κατευθυντήριες γραμμές που τίθενται από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, που αποτελεί την Δεύτερη Γραμμή Άμυνας.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων ως ανεξάρτητη διοικητικά μονάδα είναι επιφορτισμένη με τη συνεχή αξιολόγηση και παρακολούθηση της ανάληψης κινδύνου που απορρέει από τις δραστηριότητες της Τράπεζας. Η Δεύτερη Γραμμή Άμυνας συμπληρώνεται από την Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η οποία είναι επίσης διοικητικά ανεξάρτητη, διασφαλίζει την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και έχει τη δυνατότητα απρόσκοπτης πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση της αποστολής της.

Η Τρίτη Γραμμή Άμυνας αφορά το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας. Είναι υπεύθυνη για την ανεξάρτητη ανασκόπηση του σχεδιασμού και της αποτελεσματικής λειτουργίας των εσωτερικών ελέγχων της Τράπεζας, της διαχείρισης κινδύνου και των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης. Κεντρικό ρόλο στο στάδιο αυτό διαδραματίζει η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Επιπλέον, η Τρίτη Γραμμή Άμυνας ευθύνεται για την περιοδική επεξεργασία του συνολικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνου της Τράπεζας.

Οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων δεν συμμετέχουν στη λήψη επιχειρησιακών αποφάσεων και τα μέλη που τις απαρτίζουν δεν έχουν κανενός είδους σχέση με τα υπόλοιπα διοικητικά στελέχη της Τράπεζας, εξασφαλίζοντας την εύρωστη, εύρυθμη και διαφανή περάτωση των καθηκόντων τους.

ΔΑΕΕΚ - ΔΑΕΕΡ

Ο κύριος σκοπός της έκθεσης για τη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) είναι να περιγράψει την προσέγγιση που ακολουθεί η Τράπεζα στο πλαίσιο της αξι-

οδήγησης και επάρκειας των κεφαλαίων της. Θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η Τράπεζα διαθέτει επαρκή κεφάλαια για να καλύψει όλους τους σημαντικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται το πιστωτικό ίδρυμα σε συνεχή βάση. Επίσης, γίνεται αξιολόγηση της επάρκειας των κεφαλαίων της με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2018, με βάση τις μελλοντικές κεφαλαιακές απαιτήσεις σε διάστημα τριών ετών.

Η ΔΑΕΕΚ περιγράφει αναλυτικά τη προσέγγιση της τράπεζας για την εσωτερική αξιολόγηση του κεφαλαίου, όσον αφορά: Τους κινδύνους του Πυλώνα Ι (αγοράς, πιστωτικό και λειτουργικό) για τους οποίους υπολογίζει κεφαλαιακές απαιτήσεις σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, Τους πρόσθετους κινδύνους που δεν καλύπτονται από τον Πυλώνα Ι και που αξιολογεί στο πλαίσιο της ΔΑΕΕΚ. Αντίστοιχα η Τράπεζα αξιολογεί ετησίως με τη Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας (ΔΑΕΕΡ) το μέγεθος των κινδύνων ρευστότητας καθώς και των διαδικασιών, μέτρων, πολιτικών, μηχανισμών ελέγχου, προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων κρίσης, στη βάση των αρχών της Βασιλείας και των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Σχέδιο Ανάκαμψης (ΣΧ.ΑΝ.)

Το ΣΧ.ΑΝ. διασφαλίζει ότι η Τράπεζα μπορεί να ανακάμψει από σοβαρές μακροοικονομικές και χρηματοοικονομικές πιέσεις, αποφεύγοντας την περιέλευση του ιδρύματος σε σημείο αφεργυότητας και την λήψη μέτρων εξυγίανσης από την αρμόδια εποπτική αρχή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει σαφείς προσδοκίες για την παράδοση και εκτέλεση του ΣΧ.ΑΝ. Το ΣΧ.ΑΝ. αναπτύσσεται, ανήκει και εκτελείται από την Ανώτερη Διοίκηση, αναδεικνύοντας την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τις δραστηριότητές της. Η Ανώτερη Διοίκηση της Τράπεζας έχει καθιερώσει ένα πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης, ορίζοντας τις αρχές για την προετοιμασία του ΣΧ.ΑΝ, τη διαδικασία έγκρισης και τη διαδικασία διακυβέρνησης σε περίπτωση που πρέπει να εφαρμοστεί το σχέδιο σε κατάσταση κρίσης. Το πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης ενσωματώνεται στο υφιστάμενο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και στο συνολικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας, στοχεύοντας στον έγκαιρο προσδιορισμό του βέλτιστου τρόπου εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψη για την επαρκή διαχείριση μιας κρίσης.

Το ΣΧ.ΑΝ. παρέχει μια λίστα με τέσσερις (4) δυναμικές επιλογές ανάκαμψης, οι οποίες έχουν προκύψει από την αξιολόγηση ενός μακροσκελούς καταλόγου αξιόπιστων, εφικτών και αποτελεσματικών επιλογών, επιτρέποντας στην Τράπεζα να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητά τους βάσει μιας σειράς σεναρίων ακραίων καταστάσεων.

Το ΣΧ.ΑΝ. προσδιορίζει τρεις (3) τύπους σεναρίων ακραίων καταστάσεων (σε κάθε περίπτωση, το ίδρυμα πρέπει να διακρίνει μεταξύ βραδέως και ταχέως εξελισσόμενης ακραίας χρηματο-

πιστωτικής κατάστασης), συμπεριλαμβανομένων του ιδιοσυγκρασιακού και του συστημικού κλονισμού, καθώς και του συνδυασμού των δύο τύπων κλονισμού. Επιπροσθέτως, το Σχέδιο παράσχει την μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων των επιλογών ανάκαμψης, αξιολογεί τους κινδύνους που σχετίζονται με τις επιλογές ανάκαμψης και περιγράφει συγκεκριμένες λύσεις για την υπέρβαση των πιθανών προβλημάτων και την επαναφορά των Δεικτών Ανάκαμψης του Σχεδίου πάνω από τα επίπεδα των ορίων υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει σε κυβερνητική στήριξη.

Επιπλέον, το ΣΧ.ΑΝ. παρέχει ένα λεπτομερές σχέδιο επικοινωνίας και γνωστοποίησης που καλύπτει την επικοινωνία εντός της Τράπεζας, καθώς και την εξωτερική επικοινωνία με τους μετόχους και τις αρμόδιες αρχές, αντιμετωπίζοντας τυχόν αρνητικές αντιδράσεις στην αγορά. Τέλος, το ΣΧ.ΑΝ. περιλαμβάνει μια σειρά προπαρασκευαστικών μέτρων που μπορούν να διευκολύνουν την εφαρμογή των επιλογών σε κατάσταση κρίσης.

Η ανάπτυξη του ΣΧ.ΑΝ. διεξήχθη υπό την επίβλεψη και τον συντονισμό της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία απαρτίζεται από ανώτερα στελέχη, που συνέβαλαν στην παραγωγή διαφόρων ροών εργασίας του ΣΧ.ΑΝ. (π.χ. δείκτες ανάκαμψης, ακραία σεναρία, επιλογές ανάκαμψης, κτλ.), καθώς και στον σχεδιασμό της εσωτερικής διακυβέρνησης και των σχετικών διαδικασιών.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει από το 1998 την εφαρμογή αρχών εταιρικής διακυβέρνησης, εξασφαλίζοντας έτσι την άρτια και διαφανή διεξαγωγή των λειτουργιών της και την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών προς τους συνεταιίρους της και τους πελάτες της. Ο Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης και οι απορρέουσες από την εφαρμογή του σύννομες πρακτικές, συνιστούν αντικείμενο κεντρικού ενδιαφέροντος για την Τράπεζα, διασφαλίζοντας την πολυετή μεταλημψή των αξιών που δίδουν τη λειτουργία της και τη διασφάλιση των συμφερόντων τόσο των πελατών όσο και των συνεταιίρων του ιδρύματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αναθεώρηση του Κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης, εντός των πλαισίων που θέτει ο νόμος και οι εποπτικές αρχές. Ο Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης αντικατοπτρίζει την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού επιχειρηματικού μοντέλου με την παράλληλη εμπέδωση μια ενιαίας επιχειρηματικής φιλοσοφίας. Μεταξύ άλλων επιτυγχάνει:

- ✓ Την εγκαθίδρυση μιας σαφούς οργανωτικής δομής.
- ✓ Τη θέσπιση ξεκάθαρων γραμμών αναφοράς της Τράπεζας.
- ✓ Την αναλυτική περιγραφή της Ιεραρχίας των μονάδων που απαρτίζουν το οργανωτικό σώμα της Τράπεζας.

✓ Την απόδοση διακριτών και ανεξάρτητων αρμοδιοτήτων στις εμπλεκόμενες με τη διαχείριση κινδύνων και τον εσωτερικό έλεγχο μονάδες. Η επιτυχής διοίκηση και αποτελεσματικότητα της Τράπεζας συμπληρώνεται από μια σειρά Επιτροπών, σε εναρμόνιση με τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Διακρίνονται στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και στις λοιπές Επιτροπές της Διοίκησης, υπεύθυνες για εξειδικευμένα θέματα που χρήζουν ανάλογης διαφάνειας και τεχνικής κατάρτισης.

Ο Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης βρίσκεται στο επίκεντρο των λειτουργιών του πλαισίου διοίκησης και λειτουργίας της Τράπεζας. Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει την ανάγκη εφαρμογής της στην καθημερινή διαχείριση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, καθώς και στις διαδικασίες λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Συνεχίζοντας την προσπάθεια εκσυγχρονισμού της Εταιρικής της Διακυβέρνησης η οποία ξεκίνησε το 2017, η Τράπεζα προέβη στις ακόλουθες ενέργειες κατά το 2018:

- Ολοκλήρωση και έγκριση της 1ης αναθεώρησης του 5ετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου για το διάστημα 2019 - 2023
- Ορθή θεσμοθέτηση του ΔΟΚ με νέα 3μελή σύνθεση, ανεξαρτητοποίησή του από τη Δ/ση Καθυστέρησεων και τοποθέτησή του στο Οργανόγραμμα μεταξύ των ανεξάρτητων μονάδων
- Κατάρτιση/έγκριση των ακόλουθων Κανονισμών:
 - Κανονισμός λειτουργίας Δ.Σ. (αρ. αποφ. Δ.Σ. 31/11-05-2018)
 - Κανονισμός λειτουργίας Επιτροπής Αποδοχών (αρ. αποφ. Δ.Σ. 31/11-05-2018)
 - Κανονισμός λειτουργίας Επιτροπής Ελέγχου (αρ. αποφ. Δ.Σ. 31/11-05-2018)
 - Κανονισμός λειτουργίας Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (αρ. αποφ. Δ.Σ. 31/11-05-2018)
 - Κανονισμός λειτουργίας Επιτροπής Προμηθειών & Διαχείρισης Ακινήτων (αρ. αποφ. Δ.Σ. 38/26-09-2018)
- Τυποποίηση και ηλεκτρονική αυτοματοποίηση της διαδικασίας για τον χειρισμό των Αιτήσεων Αγοράς & Διαγραφής Συνεταιριστικών Μεριδών (Εγκύκλιος Β 124/20-06-2018),
- Επικαιροποίηση και βελτίωση όλων των διαδικασιών για τον χειρισμό των λογ/σμών σε Οριστική Καθυστέρηση με στόχο την ασφαλή επιτάχυνση των ενεργειών αναγκαστικής επανείσπραξης απαιτήσεων,

Εσωτερικές Διαδικασίες Ελέγχου

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου προκειμένου να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της έχει θεσπίσει αυστηρές διαδικασίες ελέγχου, οι οποίες εφαρμόζονται και αξιολογούνται από τη Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης. Η συγκεκριμένη μονάδα αποτελεί αναπόσπαστο οργανικό μέρος της συνοδικής λειτουργίας της Τράπεζας. Έχει Ανεξάρτητη, Αντικειμενική, Διαβεβαιωτική και Συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Τράπεζας.

Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης είναι διοικητικά ανεξάρτητη από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και από τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση ή λογιστικοποίηση συναλλαγών. Έχει πρόσβαση σε όλες τις δραστηριότητες και μονάδες της Τράπεζας, καθώς και σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες της.

Ο επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης αναφέρεται, για θέματα της αρμοδιότητας του στην Επιτροπή Ελέγχου και μέσω αυτής στο Δ.Σ. της Τράπεζας. Αναλυτικά, οι αρμοδιότητες της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης αναφέρονται στον ισχύοντα Κανονισμό της, ο οποίος εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, αλλά και από την αρμόδια υπηρεσία της Εποπτεύουσας Αρχής της Τράπεζας της Ελλάδος. Η λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης διέπεται από το θεσμικό, κανονιστικό και εποπτικό πλαίσιο, όπως ισχύει κάθε φορά.

Υλικοτεχνική Υποδομή

Η στρατηγική οργανικής ανάπτυξης της Τράπεζας υπηρετεί και βασίζεται στους ίδιους τέσσερις πυλώνες που διατρέχουν το σύνολο του Επιχειρηματικού Σχεδίου.

Επιχειρείται η ανάπτυξη των εργασιών με χρήση περιορισμένης αύξησης της φυσικής παρουσίας σε τοπικές αγορές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και σημαντική υποστήριξη της διεύθυνσης με ηλεκτρονικά δίκτυα και κατάλληλες συνεργασίες. Στο δρόμο προς τη ψηφιακή μετάβαση η Τράπεζα υιοθετεί σύγχρονες τεχνολογικά λύσεις που της επιτρέπουν:

- ✓ Να μειώνει το κόστος εξυπηρέτησης, οδηγώντας στην επίτευξη του στρατηγικού στόχου αύξησης της κερδοφορίας
- ✓ Να καλύπτει με ασφάλεια όλο το φάσμα των σύγχρονων τραπεζικών υπηρεσιών
- ✓ Να διατηρείται στην κορυφή από την άποψη της δυνατότητας ενσωμάτωσης καινοτομιών και χρήσης τεχνολογίας αιχμής

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τη σημασία της ταχύτητας και της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των πληροφοριών, ειδικά σε περιόδους κρίσης, για τον λόγο αυτό έχει συσταθεί η Διεύθυνση Πληροφορικής, η οποία υποστηρίζεται από δύο τμήματα:

1. Τμήμα Πληροφορικής
2. Τμήμα Ψηφιακής Τραπεζικής

Τα πληροφοριακά συστήματα της Τράπεζας διασφαλίζουν την εύκολη και τακτική συλλογή και αποθήκευση στοιχείων, καθώς και τη συνάθροιση των δεδομένων κινδύνου σε διάφορα επίπεδα του ιδρύματος. Η ασφάλεια των επιχειρησιακών πληροφοριών είναι στην ευθύνη του Διευθυντή της Διεύθυνσης Πληροφορικής. Επίσης, στην Τράπεζα υπάρχει ο IT Security Officer, ο οποίος είναι εξειδικευμένος υπάλληλος για τους ελέγχους των πληροφοριακών συστημάτων και

με την εναρμόνιση των οδηγιών της ΤτΕ. Η υπηρεσία ηλεκτρονικής τραπεζικής παρέχει στους εγγεγραμμένους χρήστες όλες εκείνες τις υπηρεσίες που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν εξ αποστάσεως, κίνηση κεφαλαίων, πληρωμές, μεταφορές, κινήσεις λογαριασμών, υπόλοιπα λογαριασμών κλπ.

Για την επίτευξη του ψηφιακού της μετασχηματισμού η Τράπεζα έχει ήδη υλοποιήσει:

- Video Customer Service
- Digital Corner εντός των Καταστημάτων
- Intranet (Ηλεκτρονική Διαβούλευση, Ενημέρωση για την ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων)
- Συμμόρφωση με PSD2
- Δημιουργία υποδομής με APIs για υλοποίηση Open Banking
- Σύγχρονους τρόπους επικοινωνίας μέσω Video Conference

Ενώ έχει προς υλοποίηση μία σειρά ακόμη έργων που αφορούν τη ψηφιακή μετάβαση:

- Document Management System
- Ψηφιακές Υπογραφές
- Νέο αναβαθμισμένο e-banking
- Mobile Banking
- Ψηφιακό κατάστημα με Interactive Machine Teller (Virtual Branch)
- Συνεργασίες με ιδρύματα πληρωμών με χρήση APIs
- Συνεργασίες με Fintechs για χρήση νέων - έξυπνων πληρωμών πχ Smart Cities
- Σχεδιασμός Hackathon για υλοποίηση καινοτόμων υπηρεσιών

Υιοθέτηση και προσαρμογή στον Γενικό Κανονισμό ΕΕ 2016/679 (GDPR)

Η Τράπεζα, από την ισχύ του Κανονισμού ΕΕ 2016/679 προσαρμόζεται στις απαιτήσεις αυτού ώστε να είναι απολύτως εναρμονισμένη και ως εκτελούσα την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία τους. Για το σκοπό εγκαίρως εντός του 2018 ανέθεσε στην εταιρεία SPACE HELLAS το έργο για τη συμμόρφωση της Τράπεζας Ηπείρου με τον Κανονισμό το οποίο ολοκληρώθηκε με επιτυχία.

Κύριοι στόχοι του έργου ήταν:

- 1) Η καταγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της σχετικής με τους όρους του Κανονισμού λειτουργίας της Τράπεζας και ο σχεδιασμός για την υλοποίηση των ενεργειών πλήρους προσαρμογής
- 2) Η αυξημένη ποιότητα διασφάλισης για τους πελάτες, τους εργαζομένους και τους εξωτερικούς συνεργάτες ότι τα Προσωπικά τους Δεδομένα προστατεύονται κατάλληλα

3) Η μείωση ή/και εξάλειψη των κινδύνων των σχετικών με τη διαχείριση προσωπικών δεδομένων και τις σχετιζόμενες με αυτή διώξεις για πιθανές παραβάσεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων.

Περαιτέρω η Τράπεζα Ηπείρου ανέθεσε στην εταιρεία SPACE HELLAS τον ρόλο του DPO μέχρι την 29η-2-2020. Η εταιρεία, μέσω εξειδικευμένου στελέχους της αναλαμβάνει την ευθύνη του σχεδιασμού και συντονισμού της προσήκουσας υλοποίησης της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τον Κανονισμό όπως, ενδεικτικά, την υιοθέτηση και ψήφιση από το ΔΣ της δέσμευσης της Διοίκησης, την έγκριση από το ΔΣ της Πολιτικής Ιδιωτικότητας και Προστασίας Δεδομένων, της Πολιτικής Αποδεκτής Χρήσης και της Πολιτικής Ασφάλειας Πληροφοριών.

Προϊόντα και υπηρεσίες

Η Τράπεζα διαθέτει στην αγορά πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταθετικά προϊόντα υψηλών αποδόσεων και κορηγητικά προϊόντα λιανικής τραπεζικής τα οποία σχεδιάζονται με ευελιξία για να καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των ιδιωτών πελατών της.

Οι κύριες κατηγορίες επιχειρηματικών πελατών είναι :

- Βιοτέχνες – Επαγγελματίες – Έμποροι που ανήκουν κατά κύριο λόγο στην κατηγορία των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.
- Αγρότες / Κτηνοτρόφοι.
- Ιδιοκτήτες Ξενοδοχείων και λοιπών τουριστικών καταλυμάτων.
- Ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Κατασκευαστές / Τεχνικές Εταιρείες.
- Νοικοκυριά για την κάλυψη των στεγαστικών τους αναγκών και λοιπών καταναλωτικών αναγκών.

Η Τράπεζα εντός του 2018 παρείχε νέα προϊόντα χρηματοδοτήσεων:

- Μικροπιστώσεις EaSI, με παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για την πρόσβαση δικαιούχων σε μικροπιστώσεις μέχρι €25.000 με την εγγύηση του ΕΤαΕ, για κάλυψη αναγκών τόσο κεφαλαίου κίνησης και χρηματοδότησης αγοράς παγίων στοιχείων. Παράλληλα, στο πρόγραμμα συμπεριλαμβάνεται και η παροχή εστιασμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης, συμβουλευτικής υποστήριξης και καθοδήγησης (υπηρεσίες Mentoring) στους δικαιούχους που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα.

- ΤΕΠΙΧ I & II, με παροχή δανείων επενδυτικού σκοπού και κεφαλαίου κινήσεως επενδυτικού σκοπού προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων. Το όφελος της επιχειρήσεως συνίσταται στο μειωμένο ανάλογο με το πρόγραμμα επιτόκιο (και εισφο-

ρά του Ν. 128/75] που εφαρμόζεται στο σύνολο του δανείου, λόγω της ανωτέρω άτοκης συνεισφοράς κεφαλαίων του ΤΕΠΙΧ ΙΙ κατά 20% σε εκάστη χρηματοδότηση.

➔ See GR, με παροχή κεφαλαίων μακροπρόθεσμης απόδοσης υπό τη μορφή δανείων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες των κοινωνικών επιχειρήσεων, εγγυημένων από το SEE-GR, μία πρωτοβουλία των συνεταιριστικών Τραπεζών Ηπείρου, Καρδίτσας και Χανίων,

➔ Ήπειρος Ανάπτυξη, Ολοκληρωμένο πακέτο προϊόντων και υπηρεσιών που απευθύνεται σε νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις που τα επενδυτικά τους προγράμματα έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ ή σε άλλα επιδοτούμενα προγράμματα.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η συνεταιριστική ιδέα πάνω στις αρχές της οποίας δομήθηκε και λειτουργεί η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου είναι άμεσα συνυφασμένη με την έννοια της ευθύνης απέναντι στην τοπική κοινωνία, που δημιουργήσε και στηρίζει την τράπεζα.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου δημιουργεί σημαντικό ύψος κοινωνικό προϊόν που παράγεται από τη λειτουργία και την πολιτική που εφαρμόζει και αποδίδεται στην πολιτεία και στους πολίτες. Ενδεικτικά το μέγεθος της κοινωνικής συνεισφοράς της Τράπεζας, χωρίς να συμπεριληφθεί το ύψος των προμηθειών που κατευθύνθηκε κυρίως σε τοπικούς προμηθευτές, απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ 2018

Δημόσιο (φόροι, εισφορές κλπ)	1.527
Ασφαλιστικά Ταμεία	938
Προσωπικό	1.562
Χορηγίες	12
ΣΥΝΟΛΟ (ποσά σε χιλ. ευρώ)	4.039

Παράλληλα ανταποδίδοντας την εμπιστοσύνη των Ηπειρωτών και με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, παρά την ανάγκη για περιορισμό των δαπανών της, συνεχίζει να στηρίζει αναπτυξιακές, κοινωνικές και πολιτιστικές πρωτοβουλίες των φορέων του τόπου μας, καθώς και το έργο καταξιωμένων τοπικών κοινωνικών συλλόγων. Η συμπαράσταση της τράπεζας έχει πολλές φορές αποδεχθεί καθοριστική για την πραγματοποίηση και την επιτυχία σημαντικών δράσεων.

Παράρτημα Οικονομικών Καταστάσεων

Α. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Συνέταιρους της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου Συν.Π.Ε.

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου (η «Τράπεζα»), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΕ), όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέραμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

6

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αξιολόγηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (Going concern)

Η Τράπεζα, για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2018, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις, τη ρευστότητα και την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας, και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, των οικονομικών μεγεθών της και του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο η Τράπεζα θα δραστηριοποιείται τους προσεχείς 12 μήνες.

Εστιάσαμε στο θέμα αυτό, λόγω των σημαντικών εκτιμήσεων και παραδοχών της διοίκησης σχετικά με:

- το μακροοικονομικό περιβάλλον, τις υφιστάμενες αβεβαιότητες και τις τρέχουσες εξελίξεις στην Ελλάδα
- τα εποπτικά κεφάλαια και του περιθωρίου του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας.
- τη ρευστότητα της Τράπεζας για τη χρήση που έληξε 31/12/2018
Σχετική αναφορά γίνεται στη σημειώσεις 2.2 και 5 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Συζητήσαμε με τη διοίκηση και αξιολογήσαμε το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο της Τράπεζας στο πλαίσιο των τρεχουσών μακροοικονομικών συνθηκών.
- Εξετάσαμε το εύλογο των βασικών παραδοχών του ως άνω επιχειρηματικού σχεδίου.
- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της διοίκησης εξετάζοντας τα απολογιστικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων.
- Αξιολογήσαμε την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης (καταθέσεις, λοιπά πιστωτικά μέσα & δάνεια).
- Λάβαμε υπόψη την υλοποίηση της αύξησης κεφαλαίου στην κλειόμενη χρήση.
- Αξιολογήσαμε τις πραγματοποιηθείσες επιπτώσεις της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 στην κεφαλαιακή δομή και τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.2 και 5 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Πρόβλεψη απομείωσης για τον πιστωτικό κίνδυνο από δάνεια και απαιτήσεις πελατών στο αναπόσβεστο κόστος

Από 1 Ιανουαρίου 2018 το ΔΠΧΑ 9 αντικατέστησε το ΔΛΠ 39. Το νέο αυτό πρότυπο είναι αρκετά σύνθετο καθώς απαιτεί να αναγνωρίσει αναμενόμενες ζημίες πιστωτικού κινδύνου που απαιτούν σημαντική άσκηση κρίσης και εκτιμήσεων με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντική αύξηση της απομείωσης για απαιτήσεις δανείων από πελάτες στο αναπόσβεστο κόστος. Το 2018 ήταν η πρώτη χρήση εφαρμογής του νέου προτύπου. Για τον υπολογισμό της ζημιάς απαιτείται μεγάλος όγκος απαιτούμενων δεδομένων από διάφορες πηγές και συστήματα που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ξανά για τον υπολογισμό λογιστικών αποτελεσμάτων. Τα παραπάνω αυξάνουν σημαντικά τον κίνδυνο για την ποιότητα των δεδομένων αλλά και την ακρίβεια και αξιοπιστία των μοντέλων που επεξεργάζονται τα δεδομένα αυτά. Η Τράπεζα στις οικονομικές καταστάσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018 εμφανίζει ποσό € 241,4 εκατ. (2017: € 232,7 εκατ.) ως απαιτήσεις από πελάτες στο αναπόσβεστο κόστος καθώς και € 64,2 εκατ. (2017: € 54,6 εκατ.) ως απομείωση επί των απαιτήσεων αυτών. Η Τράπεζα αναγνώρισε ζημία ποσού € 6,3 εκατ. περίπου από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 που επιβάρυνε τα Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας κατά την 1 Ιανουαρίου 2018. Η ζημία απομείωσης χρήσης 2018 ανήλθε σε € 3,3 εκατ. και επιβάρυνε το αποτέλεσμα χρήσης. Συνεπώς καταλήξαμε ότι η πρόβλεψη απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων πελατών στο αναπόσβεστο κόστος αποτελεί σημαντικό θέμα ελέγχου για τους κάτωθι λόγους:

- Στηρίζεται στην εφαρμογή μιας νέας λογιστικής αρχής (ΔΠΧΑ 9) που απαιτεί νέες εκτιμήσεις και κρίσεις και καινούρια συστήματα για την επεξεργασία δεδομένων.
- Γίνεται άσκηση κρίσης για την ορθή κατάταξη των δανείων και του τρόπου με τον οποίο γίνεται η επιμέτρηση τους.
- Ο υπολογισμός της απομείωσης απαιτεί σημαντική κρίση από τη Διοίκηση για τα μακροοικονομικά κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιηθούν στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.
- Ο υπολογισμός της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας υποστηρίζεται από ένα νέο τρόπο διαδικασιών, συστημάτων και εσωτερικών δικλίδων που δεν έχει εξεταστεί στην πράξη.
- Απαιτεί κρίση για τον σωστό σχεδιασμό των μαθηματικών τύπων και δεδομένων που απαιτούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.

Στη σημείωση 3.1 επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας αναφέρονται οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές και στις σημειώσεις 4.1 και 4.2 γίνεται γνωστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου.

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, αξιολογήσαμε τις μεθοδολογίες και τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν από τη διοίκηση σε σχέση με τις απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών. Οι διαδικασίες επαλήθευσης που επιλέξαμε να εφαρμόσουμε για τον υπολογισμό της αναμενόμενης ζημίας συμπεριλάμβαναν τα ακόλουθα:

- Για συγκεκριμένο δείγμα δανείων επαληθεύσαμε τους μηχανισμούς που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου.
- Ως προς την απομείωση σε ατομική βάση επιλέξαμε ένα δείγμα δανείων με κύριο κριτήριο το υπόλοιπο του πιστωτικού κινδύνου και αξιολογήσαμε την επάρκεια της πρόβλεψης που καταχωρήθηκε. Στη διαδικασία αυτή εφαρμόσαμε διαδικασίες αξιολόγησης των δεδομένων και της αξιοπιστίας των αναμενόμενων ροών που χρησιμοποιούνται στην εξατομικευμένη απομείωση.
- Αναφορικά με τις συλλογικές απομειώσεις αξιολογήσαμε το εύλογο των σημαντικών παραμέτρων και παραδοχών, όπως την πιθανότητα αθέτησης (probability of default) και την ζημία δεδομένης αθέτησης (loss given default), που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα απομείωσης που χρησιμοποιεί η Τράπεζα.
- Για συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια αξιολογήσαμε την ύπαρξη και την αποτίμηση των εξασφαλίσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της απομείωσης
- Αξιολογήσαμε κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν κατάλληλα το μέγεθος του πιστωτικού κινδύνου.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αξιολόγηση ανακτησιμότητας αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 σε € 10,7 εκατ., σε σύγκριση με € 8,9 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, μέρος των οποίων ποσού € 1,8 εκατ. αποτελεί επίπτωση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 και ένα ακόμη μέρος δε βασίζεται απαραίτητα σε μελλοντική κερδοφορία αλλά αφορά σε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 27Α του Ν. 4172/2013, σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα δύναται να μετατρέψει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Η επιμέτρηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς είναι εξαιρετικά υποκειμενική όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου της Τράπεζας και στην αξιολόγηση του ειδικού φορολογικού πλαισίου (άρθρα 27 & 27Α Ν. 4172/2013).

Η διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στις σημειώσεις 3.4 και 12 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, εκτιμήσαμε τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε από τη διοίκηση για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και εξετάσαμε τόσο τον προϋπολογισμό όσο και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Οι ελεγκτικές διαδικασίες που ακολουθήσαμε περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με την προετοιμασία και επισκόπηση των προϋπολογισμών και προσδοκιών, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν.
- Αξιολόγηση της εκτίμησης της διοίκησης αναφορικά με τις πρόσφατες αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία που επηρεάζουν το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και συγκεκριμένα τις διατάξεις των άρθρων 27 και 27Α του Ν. 4172/2013.
- Αξιολόγηση του εύλογου των σημαντικότερων παραδοχών και προσδοκιών της διοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη υπό το πρίσμα της επιβεβαίωσης αυτών των προσδοκιών ιστορικά, με βάση τα τρέχοντα αποτελέσματα και την φορολογική νομοθεσία.
- Αξιολογήσαμε κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι επαρκείς.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων” και οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών. Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνη της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα ή να διακόψει τη δραστηριότητά της, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες. Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελεγκτή, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υπο-

χρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματα μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

➤ Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τον τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας ετήσιας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών & Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ. Ν. 2190/1920.

β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμ-

φωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.

γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου και το περιβάλλον τους, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014. Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 31 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 28/6/2013 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 5 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων.

Ιωάννινα, 16 Μαΐου 2019
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Στέργιος Κ. Ντέτσικας
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 41961

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2018

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης

	Σημείωση	31.12.2018	31.12.2017
Ενεργητικό			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	13	19.790.600	7.075.632
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	14	32.144.349	13.042.054
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	15	177.226.730	178.145.999
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου:			
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λουπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση	16	234.127	0
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στο Αποσβεσμένο κόστος	16	60.000	0
Διαθέσιμα προς πώληση	16	0	224.127
Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	16	0	60.000
Ακίνητα επενδύσεων	19	458.566	0
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις		47.301	47.301
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	17	154.879	35.910
Ενσώματα πάγια στοιχεία	18	4.326.488	4.579.308
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	20	10.733.773	8.940.466
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	21	5.940.819	5.864.552
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		251.117.631	218.015.350
Παθητικό			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	22	21.200.811	6.006.262
Υποχρεώσεις προς πελάτες	23	200.706.150	183.102.382
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους	24	6.021.000	6.021.000
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	25	336.966	327.828
Φόρος εισοδήματος	26	45.000	90.000
Λοιπά στοιχεία παθητικού	27	4.098.560	4.379.118
Σύνολο Παθητικού		232.408.487	199.926.591
Ίδια Κεφάλαια			
Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	28	17.895.701	13.501.388
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	29	8.577.483	7.987.243
Αποθεματικά	30	1.817.663	1.817.663
Αποτελέσματα εις νέον		(9.581.702)	(5.217.535)
Ίδια κεφάλαια συνεταιρίων Τράπεζας		18.709.144	18.088.759
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		251.117.631	218.015.350

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2018

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

	Σημείωση	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		11.427.119	9.648.840
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(3.269.047)	(2.900.357)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	8.158.072	6.748.484
Εσοδα προμηθειών		1.527.332	1.928.761
Έξοδα προμηθειών		(4.877)	(4.366)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	7	1.522.454	1.924.394
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		96.766	89.286
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	8	96.766	89.286
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)		209.476	192.325
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	9	9.986.769	8.954.490
Δαπάνες προσωπικού	10	(2.801.738)	(2.797.274)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	11	(3.498.835)	(3.488.615)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων, λογ/κού & λοιπών άυλων περ/κών στοιχείων	17	(285.073)	(290.214)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	15	(3.310.454)	(252.491)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		90.669	2.125.894
Φόροι	12	13.295	(603.531)
Καθαρά Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)		103.964	1.522.363
Αναλογούντα σε:			
Συνεταίρους της Τράπεζας		103.964	1.522.363
Κέρδη (ζημιές) από αναλογιστική μελέτη		27.381	(31.982)
Αναλογίων φόρος		(7.940)	9.275
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Β)		19.441	(22.707)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Α+Β)		123.405	1.499.656
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών			
Συνεταίρους της Τράπεζας		123.405	1.499.656
Κέρδη / (ζημιές) ανά μερίδα (ευρώ) - Βασικά και προσαρμοσμένα		0,003	0,056

Β. Σημειώσεις - Ανάλυση Μεγεθών - Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 01.01.2018-31.12.2018

1. Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Τράπεζα ακολουθεί το ρυθμιστικό πλαίσιο "CRD IV" (εφαρμογή της Βασιλείας III από την Ε.Ε.), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD) και στον Κανονισμό 575/2013 (CRR). Η οδηγία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον νόμο 4261/2014. Το συγκεκριμένο ρυθμιστικό πλαίσιο απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Από την 1η Ιανουαρίου 2018 η Τράπεζα υποχρεούται να τηρεί απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου σε ποσοστό 1,875% (προσαύξηση του Συνολικού Δείκτη Κεφαλαίου), το οποίο από 01/01/2019 θα προσαυξηθεί σε ποσοστό 2,50%. Επιπλέον η ΤτΕ στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης (Supervisory Review & Evaluation Process) έχει επιβάλει πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις επί του συνολικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σε ποσοστό 1,5% για το έτος 2018, το οποίο από 01/01/2019 θα προσαυξηθεί σε ποσοστό 2,43%. Τέλος, η ΤτΕ για το 2018, καθόρισε το ποσοστό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σε ποσοστό 0%. Το αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,50%. Οι δείκτες κεφαλαίων της Τράπεζας υπερβαίνουν τα κανονιστικά όρια που καθορίζονται από τις αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ως ακολούθως:

Δείκτης	Ελάχιστο όριο (31.12.2018)	Δείκτης (31.12.2018)
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1)	7,22%	13,07%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1)	9,00%	13,07%
Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (TCR)	11,38%	16,57%

2. Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

Οι καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα αποτελούν υποχρεωτικές καταθέσεις αποθεματικού και δεν είναι διαθέσιμες για χρήση κατά τις ημερήσιες εργασίες του Οργανισμού. Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, το ταμείο και τα ταμειακά διαθέσιμα, περιλαμβάνουν τα παρακάτω υπόλοιπα, τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 3 μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Ταμείο	2.984.150	2.743.072
Επιταγές εισπρακτέες μέσω του Γραφείου Συμψηφισμού	3.882.866	0
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	12.923.584	4.332.561
Σύνολο	19.790.600	7.075.632

3. Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων

Οι απαιτήσεις της Τράπεζας από καταθέσεις και συναλλαγές με άλλα πιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	32.144.349	13.042.054
Σύνολο	32.144.349	13.042.054

4. Δάνεια και απαιτήσεις κατά Πελατών

Οι απαιτήσεις από δάνεια κατά πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)		
Ιδιώτες	49.738.742	48.456.725
Στεγαστικά	37.300.874	35.932.802
Καταναλωτικά	12.437.867	12.523.923
Επιχειρηματικά	188.647.824	180.809.039
Γεωργία - κτηνοτροφία	15.417.818	13.923.807
Εκμετάλλευση ακινήτων	4.723.663	4.649.370
Εμπόριο	51.739.825	46.868.892
Ενέργεια	4.219.116	4.577.424
Κατασκευές	27.634.924	26.368.070
Μεταποίηση	28.924.482	28.773.142
Μεταφορές και Logistics	5.767.147	6.921.488
Τουρισμός	41.374.203	40.079.819
Υπηρεσίες	5.675.257	5.436.077
Λοιπές	3.171.389	3.210.949
Δημόσιος Τομέας	3.035.866	3.444.957
Σύνολο (πρό απομείωσης)	241.422.431	232.710.721
Μείον: Σωρευμένες απομειώσεις	-64.195.701	-54.564.722
Σύνολο	177.226.730	178.145.999

Η κίνηση του λογαριασμού της απομείωσης των δανείων, έχει ως εξής:

Ανάλυση μεταβολής απομείωσης	
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	54.412.752
<i>Μεταβολές Από 01.01 Έως 31.12.2017</i>	
Ζημιές απομείωσης χρήσεως	151.970
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	54.564.722
<i>Επίπτωση ΔΠΧΑ 9 την 01.01.2018</i>	6.320.525
<i>Μεταβολές Από 01.01 Έως 31.12.2018</i>	
Ζημιές απομείωσης χρήσεως	3.310.454
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2018	64.195.701

Επίπτωση ΔΠΧΑ 9:

Μεταβολή πρόβλεψης ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

31-Δεκ-18	Λιανική τραπεζική				Επιχειρηματική Τραπεζική & Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα				Σύνολο			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2018	47.967	1.893.767	8.718.806	10.660.541	717.767	5.140.825	44.366.114	50.224.707	765.735	7.034.592	53.084.920	60.885.247
Μεταφορά στο Στάδιο 1 (από το 2 ή 3)	2.064	-11.213	-16.597	-25.746	18.069	-256.893	-302.992	-541.816	20.133	-268.106	-319.589	-567.562
Μεταφορά στο Στάδιο 2 (από το 1 ή 3)	869	36.904	-141.966	-104.193	-3.931	26.368	-142.312	-119.874	-3.061	63.272	-284.278	-224.067
Μεταφορά στο Στάδιο 3 (από το 1 ή 2)	-463	-168.628	295.149	126.058	-3.439	-2.589.348	2.579.240	-13.547	-3.902	-2.757.977	2.874.389	112.511
Κίνηση Ζημιών απομείωσης υφιστάμενων δανείων	-34.771	-1.426.637	-138.308	-1.599.716	-588.904	-1.127.139	7.202.410	5.486.366	-623.675	-2.553.776	7.064.102	3.886.651
Ζημιές απομείωσης νέων δανείων	17.979	0	0	17.979	84.929	13	0	84.942	102.908	13	0	102.921
Υπόλοιπο 31.12.2018	33.645	324.193	8.717.084	9.074.922	224.492	1.193.826	53.702.461	55.120.779	258.137	1.518.019	62.419.544	64.195.701

5. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Τα Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και στο αποσβεσμένο κόστος αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου		
Αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή θέση		
Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	61.020	61.020
Μετοχές μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α.	2.232.107	2.222.107
Λοιπά χρεόγραφα	0	0
Μείον προβλέψεις για υποτιμήσεις	(2.059.000)	(2.059.000)
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου		
Αποτιμώνται στο Αποσβεσμένο κόστος		
Τραπεζικές ομολογίες	60.000	60.000
Σύνολο	294.127	284.127

6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η μεταβολή των άυλων περιουσιακών στοιχείων, έχει ως εξής:

	Software και λοιπά δικαιώματα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	847.432	847.432
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(790.955)	(790.955)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	56.477	56.477
Μικτή Λογιστική αξία	850.284	850.284
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(814.374)	(814.374)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	35.910	35.910
Μικτή Λογιστική αξία	987.397	987.397
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(832.518)	(832.518)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	154.879	154.879
	Software και λοιπά δικαιώματα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	56.477	56.477
Προσθήκες	2.852	2.852
Αποσβέσεις	(23.419)	(23.419)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	35.910	35.910
Προσθήκες	137.112	137.112
Αποσβέσεις	(18.144)	(18.144)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	154.879	154.879

Ποσό € 105 χιλ. αφορά εσωτερικώς δημιουργούμενο άυλο στοιχείο, το οποίο αφορά την ανάπτυξη ολοκληρωμένου τραπεζικού λογισμικού συστήματος.

7. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων έχουν ως εξής:

	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα	Κτίρια σε ακίνητα τρίτων	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	4.283.320	1.301.285	336.360	46.479	1.525.617	7.493.061
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(274.566)	(791.158)	(303.705)	(33.055)	(1.280.506)	(2.682.989)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	4.008.753	510.127	32.656	13.425	245.111	4.810.072
Μικτή Λογιστική αξία 4	283.320	1.301.285	336.360	46.479	1.561.648	7.529.093
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(341.634)	(895.149)	(317.562)	(35.832)	(1.359.607)	(2.949.785)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	3.941.685	406.136	18.799	10.647	202.041	4.579.308
Μικτή Λογιστική αξία 4.	283.320	1.082.364	327.895	46.479	1.515.086	7.255.144
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(408.702)	(786.557)	(317.332)	(38.610)	(1.377.456)	(2.928.656)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	3.874.618	295.807	10.563	7.870	137.630	4.326.488

	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα	Κτίρια σε ακίνητα τρίτων	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	3.997.778	521.103	32.656	13.425	245.111	4.810.072
Προσθήκες	0	0	0	0	36.031	36.031
Πωλήσεις - Μειώσεις	0					
Αποσβέσεις	(67.068)	(103.991)	(13.857)	(2.778)	(79.101)	(266.795)
Μεταφορές / Διαγραφές						0
Επανεκτίμηση ακινήτου						0
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	3.930.710	417.111	18.799	10.647	202.041	4.579.308
Προσθήκες	10.975	0	13.640	0	19.844	44.459
Πωλήσεις - Μειώσεις	0	(22.625)	(6.654)	0	(1.071)	(30.351)
Αποσβέσεις	(67.068)	(98.679)	(15.221)	(2.778)	(83.184)	(266.929)
Μεταφορές/Διαγραφές						0
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	3.874.618	295.807	10.563	7.870	137.630	4.326.488

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 η Τράπεζα δεν είχε δέσμευση για κεφαλαιουχικές δαπάνες ούτε πάγια σε καθεστώς χρηματοδοτικής μίσθωσης. Δεν υφίστανται προσημειώσεις επί των παγίων της Τράπεζας Οι αποσβέσεις που καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων, λογ/κού & λοιπών άυλων περι/κών στοιχείων		
Αποσβέσεις κτηρίων	165.747	171.059
Αποσβέσεις μηχανημάτων	15.221	13.857
Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	2.778	2.778
Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	83.184	79.101
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	18.144	23.419
Σύνολο	285.073	290.214

8. Επενδύσεις σε ακίνητα

Ποσά σε €	Επενδύσεις σε ακίνητα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	0	0
Προσθήκες	458.566	458.566
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	458.566	458.566

Τα αποκτηθέντα επενδυτικά ακίνητα προήλθαν από πλειστηριασμούς προσημειωμένων ακινήτων, στους οποίους η Τράπεζα πλειοδότησε.

9. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους

Οι απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους προκύπτουν ως εξής:

Ποσά σε €	Υπόλοιπο την 31.12.2017	Επίπτωση ΔΠΧΑ 9	Αναγνώριση		Υπόλοιπο την 31.12.2018
			Στα αποτελέσματα	Στα ίδια κεφάλαια	
Ενσώματα πάγια στοιχεία	(314.024)		(14.579)		(328.603)
Άυλα πάγια στοιχεία	11.426		(32.340)		(20.914)
Διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους	10.130.629	1.832.952	960.032		12.923.613
Διαφορά αποτίμησης δανειακού χαρτοφυλακίου με βάση το πραγματικό επιτόκιο	(1.764.741)		(1.267.468)		(3.032.209)
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	95.070		10.590	(7.940)	97.720
Απομείωση συμμετοχών	598.848		598.848		
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	25.685		312.060		337.745
Λοιπά	157.573				157.573
Σύνολο	8.940.466	1.832.952	-31.705	-7.940	10.733.773

Ποσά σε €	Υπόλοιπο την 31.12.2017	Αναγνώριση		Υπόλοιπο την 31.12.2017
		Στα αποτελέσματα	Στα ίδια κεφάλαια	
Ενσώματα πάγια στοιχεία	[294.472]	[19.552]	0	[314.024]
Άυλα πάγια στοιχεία	7.387	4.040	0	11.427
Διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους	10.318.557	[187.929]	0	10.130.628
Διαφορά αποτίμησης δανειακού χαρτοφυλακίου με βάση το πραγματικό επιτόκιο	[1.291.487]	[473.253]	0	[1.764.740]
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	74.377	11.418	9.275	95.070
Απομείωση συμμετοχών	598.848	0	0	598.848
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	16.698	8.986	0	25.684
Λοιπά	128.422	29.151	0	157.573
Σύνολο	9.558.330	[627.139]	9.275	8.940.466

Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναλύεται ως εξής ανάλογα με την περίοδο που αναμένεται να διακανονιστεί:

Ποσά σε €	Υπόλοιπο την 31.12.2018	Περίοδος διακανονισμού		Μη καθορισμένη
		Εώς 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	
Ενσώματα πάγια στοιχεία	[328.603]		[328.603]	
Άυλα πάγια στοιχεία	[20.914]		[20.914]	
Διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους	12.923.613		12.923.613	
Διαφορά αποτίμησης δανειακού χαρτοφυλακίου με βάση το πραγματικό επιτόκιο	[3.032.209]		[3.032.209]	
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	97.720			97.720
Απομείωση συμμετοχών	598.848			598.848
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	337.745	337.745		
Λοιπά	157.573	92.756		64.817
Σύνολο	10.733.773	430.502	9.870.490	432.781

Κατά την 31/12/2018 από τη συνολική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που προκύπτει από τη διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους και ανέρχεται στο ποσό των € 11.656.145, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας που δύναται, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανέρχεται σε 9.089.536,78 €.

10. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		
Ταμείο εγγυήσεως καταθέσεων	3.799.086	3.786.878
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	769.726	769.726
Απαιτήσεις από παροχή υπηρεσιών	486.229	450.990
Απαιτήσεις από προγράμματα Προκαταβεβλημένοι φόροι	511.005	565.5180
Λοιπές απαιτήσεις	646.102	562.770
Απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	[271.330]	[271.330]
Σύνολο	5.940.819	5.864.553

11. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

Οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα		
-Όψεως	14.919.833	815.314
-Προθεσμίας	6.280.978	5.190.948
Σύνολο	21.200.811	6.006.262

12. Υποχρεώσεις προς πελάτες

Οι καταθέσεις και οι λοιποί λογαριασμοί πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρεώσεις προς πελάτες		
Καταθέσεις όψεως ιδιωτών	2.220.116	2.089.349
Καταθέσεις όψεως εταιρειών	14.266.994	15.596.908
Καταθέσεις όψεως δημοσίων οργανισμών	8.252.173	8.092.086
Καταθέσεις ταμειευτηρίου	33.287.969	31.475.382
Καταθέσεις προθεσμίας ιδιωτών	114.085.244	99.971.792
Καταθέσεις προθεσμίας επιχειρήσεων	23.468.658	21.136.755
Καταθέσεις προθεσμίας σε ξένο νόμισμα	5.124.997	4.740.109
Σύνολο	200.706.150	183.102.382

Βάσει του Ν 4151/2013, τα πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα οφείλουν να αποδίδουν στο Ελληνικό Δημόσιο τα υπόλοιπα των αδρανών λογαριασμών καταθέσεων, μετά την πάροδο 20 ετών. Κατά την κλειόμενη περίοδο η Τράπεζα δεν είχε υποχρέωση απόδοσης τέτοιων ποσών στο Δημόσιο.

13. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Σε προηγούμενη χρήση η Τράπεζα προέβη στην έκδοση Ομολόγων Μειωμένης Εξασφάλισης συνολικού ποσού 6.021.000 ευρώ. Οι όροι έκδοσης των ομολόγων περιγράφονται κατωτέρω:

Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)

Ημερομηνία έκδοσης	31/12/2015
Ημερομηνία λήξης	31/12/2025
Έτη - δόσεις	Εφάπαξ στο 10ο έτος
Ποσό	6.021.000
Ονομαστική αξία ομολόγου	1.000
Τιμή διάθεσης	1.000
Πλήθος ομολογίων	6.021
Επιτόκιο	8,00%
Περίοδος τοκομεριδίου	6μηνη

14. Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Η Τράπεζα δεν έχει επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κανένα ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζόμενους της, το οποίο πρόγραμμα να δεσμεύεται για παροχές σε περιπτώσεις αποχώρησης εργαζομένων. Το μόνο πρόγραμμα που ισχύει και έχει ενεργοποιηθεί στο παρελθόν είναι η συμβατική υποχρέωση (με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, ν.2112/20, ν.3198/55 και ν.4093/12) για παροχή ενός εφάπαξ ποσού κατά την αποχώρηση ενός εργαζομένου για συνταξιοδότηση. Οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης αφορούν:

Ποσά σε €	Υποχρεώσεις Ισολογισμός	
	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό		
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού Ν 2112/1920	336.966	327.828
Σύνολο	336.966	327.828

Η κίνηση του λογαριασμού στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης και η σχετική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων και του συνολικού εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Μεταβολή στην παρούσα αξία	
	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρέωση στην έναρξη της χρήσεως	327.828	256.472
Τρέχων κόστος υπηρεσίας	32.585	32.765
Κόστος επιτοκίου	3.934	6.609
Αναλογιστικά (κέρδη)/		
ζημιές χρήσεως-Οικονομικές υποθέσεις	[27.381]	31.982
Υπόλοιπο στην λήξη της χρήσεως	336.966	327.828

15. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Φόροι		
Πρόβλεψη φόρου εισοδήματος	45.000	90.000
Σύνολο	45.000	90.000

16. Λοιπά στοιχεία παθητικού

Τα λοιπά στοιχεία παθητικού αναλύονται ως εξής:

	31.12.2018	31.12.2017
Ποσά σε €		
Λοιπά στοιχεία παθητικού		
Μερίσματα πληρωτέα	116.189	116.189
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	11.664	502.682
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	137.229	131.190
Φορολογικές υποχρεώσεις	252.475	215.965
Επιταγές πληρωτέες	2.301.658	2.243.944
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	635.318	614.711
Υποχρεώσεις από διατραπεζικές συναλλαγές	16.837	95.620
Λοιπά	627.190	458.818
Σύνολο	4.098.560	4.379.118

17. Συνεταιριστικό Κεφάλαιο

Το Συνεταιριστικό Κεφάλαιο της Τράπεζας αναλύεται σε 35.791.401 μερίδες των 0,50 € έκαστη.

Η κίνηση των μερίδων στην κλειόμενη χρήση είχε ως εξής:

	Αριθμός μερίδων	Ονομαστική Αξία	Συνεταιριστικό κεφάλαιο
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2017	16.760.937	0,5	8.380.469
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	10.241.839	0,5	5.120.920
Μείωση ονομαστικής αξίας με συμψηφισμό ζημιών			0
Οριστικοποίηση νέων εγγραφών προηγούμενης χρήσης			0
Επιστροφή κεφαλαίου επενδυτικού προϊόντος			0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2017	27.002.776	0,5	13.501.388
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2018	27.002.776	0,5	13.501.388
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	8.788.625	0,5	4.394.313
Μείωση Κεφαλαίου			0
Οριστικοποίηση νέων εγγραφών προηγούμενης χρήσης			0
Επιστροφή κεφαλαίου επενδυτικού προϊόντος			0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2018	35.791.401	0,5	17.895.701

18. Διαφορά υπέρ το άρτιο

Η κίνηση του λογαριασμού έχει ως εξής:

Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2017	7.319.717
Κινήσεις περιόδου	667.526
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2017	7.987.243
Κινήσεις περιόδου	590.241
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2018	8.577.483

19. Αποθεματικά

Η κίνηση των αποθεματικών έχει ως εξής:

	Τακτικά αποθεματικά	Αποθεματικά καταστατικού	Δικαίωμα εγγραφής	Αποθεματικά εξόδου μελών	Αποθεματικά Αφορολόγητα	Αφορολόγητα N.1882/90	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2017	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663
Εγγραφές/διαγραφές συνταίρων	0	0	0	0	0	0	0
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών N. 4172/2014 και N. 2065/92	0	0	0	0	0	0	0
Επιστροφή κεφαλαίου επενδυτικού προϊόντος	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2017	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2018	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663
Εγγραφές/διαγραφές συνταίρων	0	0	0	0	0	0	0
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών N. 4172/2014 και N. 2065/92	0	0	0	0	0	0	0
Επιστροφή κεφαλαίου επενδυτικού προϊόντος	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2018	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663

1. Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	319.078	96.596
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	11.108.041	9.552.245
Χρεογράφων δανειακού χαρτοφυλακίου	0	0
Λοιποί	0	0
Σύνολο	11.427.119	9.648.840
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(122.705)	(163.562)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(2.584.963)	(2.182.279)
Ομολογιών εκδόσεως μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(481.680)	(481.680)
Λοιποί	(79.699)	(72.836)
Σύνολο	(3.269.047)	(2.900.357)
Καθαρό έσοδο από τόκους	8.158.072	6.748.484

3. Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες

Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Έσοδα από ασφάλιση προσωπικού	10.483	8.998
Έσοδα προμηθειών ασφαλειών	86.283	80.288
Σύνολο	96.766	89.286

4. Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)

Τα καθαρά λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2018	31.12.2017
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)		
Χρεωστικές Συναλλαγματικές διαφορές	(274)	(11.701)
Πιστωτικές Συναλλαγματικές διαφορές	4.660	0
Έσοδα από εκμίσθωση θυρίδων	3.563	3.467
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	4.200	4.188
Προμήθειες από προγράμματα ΠΕΠ	0	(19.490)
Έσοδα από επιδοτήσεις	30.786	31.076
Αναλογούσες στην χρήση επιχορηγήσεις παγίων	0	1.220
Λοιπά έκτακτα έσοδα	1.830	7.525
Λοιπά έκτακτα έξοδα	(22.598)	0
Έσοδα από μηχανήματα POS	187.309	176.039
Σύνολο	209.476	192.325

2. Καθαρά έσοδα από προμήθειες

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Εσοδα προμηθειών		
Χορηγήσεων	92.921	82.350
Εγγυητικών επιστολών	328.841	366.433
Εισαγωγών Εξαγωγών	49.192	47.019
Πιστωτικών καρτών	71.691	52.901
Συναλλαγών	175.686	149.010
Λοιπές προμήθειες	809.000	1.231.048
Σύνολο	1.527.332	1.928.761
Έξοδα προμηθειών		
Λοιπές προμήθειες	(4.877)	(4.366)
Σύνολο	(4.877)	(4.366)
Καθαρό έσοδο από προμήθειες	1.522.454	1.924.394

5. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 31η Δεκεμβρίου 2017 ανέρχόταν σε 80 και 77 άτομα αντίστοιχα. Η συνολική επιβάρυνση της Κατάστασης Συνολικών Εισοδημάτων για αμοιβές και έξοδα προσωπικού, αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε	€ 31.12.2018	31.12.2017
Δαπάνες προσωπικού		
Μισθοί και ημερομίσθια	2.186.629	2.204.388
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	462.412	444.442
Εννιαίο ταμείο ασφάλισης τραπεζουπαλλήλων	116.113	111.820
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	32.585	32.765
Λοιπές παροχές προσωπικού	4.000	3.860
Σύνολο	2.801.738	2.797.274

6. Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα

Ποσά σε €	31.12.2018	
<u>31.12.2017</u>		
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα		
Αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου	124.762	
101.733		
Αμοιβές συμβούλων	959.622	1.043.251
Τηλεφωνικά Ταχυδρομικά	126.396	113.899
Ενοίκια	157.222	192.787
Ασφάλιστρα	113.940	109.730
Παροχές κοινής ωφέλειας	57.962	61.843
Φόροι και τέλη	402.168	358.550
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	37.442	77.486
Εισφορές τράπεζας	690.227	670.622
Συνδρομές	3.800	10.565
Δωρεές	11.880	20.290
Λοιπές δαπάνες	694.637	616.412
Οδοιπορικά	118.777	111.446
Σύνολο	3.498.835	3.488.615

7. Φόροι

Ο φόρος εισοδήματος της κλειόμενης περιόδου αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως 31.12.2018	
<u>31.12.2017</u>		
Φόροι		
Τρέχων φόρος	45.000	23.607
Αναβαλλόμενος φόρος	(31.705)	(627.138)
Σύνολο	13.295	(603.531)

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4172/2013. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξήθηκε από 26% σε 29%. Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α' 136) και άλλες διατάξεις» οι

αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του ν. 4172/2013, που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγχμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή. Με το άρθρο 4 του Ν. 4340/2015, τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς το χρόνο εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιπλέον και μεταξύ άλλων, περιορίζεται το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης λόγω πιστωτικού κινδύνου που εμπίπτει στο πλαίσιο των εν λόγω διατάξεων, στο ποσό που αφορά σε προβλέψεις λόγω πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015. Με απόφαση της από 24/11/2015 της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η Τράπεζα υπήχθη στις διατάξεις του άρθρου 27α του Ν. 4172/2013. Το μέγιστο υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που δύναται, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανέρχεται σε περίπου 9.089.536,78 €.

5. Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις

α) Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές και έχει περαιώσει οριστικά όλες τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις μέχρι και τη χρήση του 2008. Για τις χρήσεις 2009 – 2012 δεν έχει εκδοθεί εντολή ελέγχου από τις φορολογικές αρχές και ενδεχόμενα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί παραγραφής. Οι χρήσεις 2013 μέχρι και 2017 δεν έχουν ελεγχθεί, ως εκ τούτου, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν οι τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις της Τράπεζας για τις ανωτέρω ανέλεγκτες χρήσεις. Για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου η Τράπεζα έχει σχηματίσει πρόβλεψη σε βάρος των αποτελεσμάτων συνολικού ποσού 45.000 € κατά την 31/12/2018, η οποία κρίνεται επαρκής.

Σημειώνουμε ότι κατά την προηγούμενη χρήση ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος για τη

χρήση 2008, από τον οποίο προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις συνολικού ποσού € 3.658,73.

β) Ενδεχόμενες νομικές υποχρεώσεις

Εναντίον της Τράπεζας δεν εκκρεμούν σύμφωνα με την εκτίμηση της Νομικής Υπηρεσίας αγωγές η διευθέτησή των οποίων να έχει οικονομική επίδραση για την Τράπεζα, ως εκ τούτου η Τράπεζα δεν έχει διενεργήσει καμία πρόβλεψη στις οικονομικές της καταστάσεις. Επιπλέον εκκρεμούν αιτήσεις υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 3869/2010.

γ) Δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία

Τα δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού κατά την 31.12.2018 αφορούν εμπράγματα χρηματοοικονομική ασφάλεια (ενέχυρο) ύψους 17.721.714 € σε δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους 32.829.620 €, οι οποίες έχουν ενεχυριασθεί από πιστωτικό ίδρυμα για την παροχή ρευστότητας.

6. Μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9, «Χρηματοοικονομικά μέσα» και ποσοτική της επίπτωσης

Η Διοίκηση της τράπεζας ολοκλήρωσε εντός του 2018 την αξιολόγηση της επίπτωσης της πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 κατά την 1η Ιανουαρίου του 2018. Σύμφωνα με αυτή, η αρχική εκτίμηση της επίπτωσης της 1ης εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 στην απομείωση δανείων ανήλθε σε ποσό €6,320 χιλ., έναντι ποσού €3,680 χιλ. όπως αυτό είχε γνωστοποιηθεί στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου του 2017. Η αύξηση που καταγράφεται οφείλεται στην ολοκλήρωση της επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σε συνέχεια της οριστικοποίησης των παραμέτρων κινδύνων που χρησιμοποιήθηκαν στα εσωτερικά μοντέλα πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας, καθώς και στην αυστηροποίηση των κριτηρίων κατάταξης των ανοιγμάτων ως απομειωμένα (Στάδιο 3), ως συνέπεια εφαρμογής των διατάξεων του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 680/2014 από την Τράπεζα εντός της χρήσης 2018. Οι σωρευμένες ζημίες στο κονδύλι «Αποτέλεσμα εις νέον» μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 προσαρμόζονται ως ακολούθως:

Κέρδη/(ζημίες) από τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια των μετόχων κατά την 1 Ιανουαρίου 2018

Επίδραση στα αποτελέσματα εις νέον

Πρόβλεψη ΑΠΖ για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

σε «αποσβεσμένο κόστος» 6.320.525

Αναβαλλόμενη φορολογία επί των προβλέψεων ΑΠΖ -1.832.952

Σύνολο ζημίας που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα εις νέον κατά τη μετάβαση **4.487.573**

7. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Δεν υπήρξαν μεταγενέστερα γεγονότα μετά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Προϋπολογισμός 2019

Οι βασικές υποθέσεις του Προϋπολογισμού για το 2019 είναι:

- Γεωγραφική επέκταση της Τράπεζας εκτός της περιφέρειας Ηπείρου, με άνοιγμα καταστήματος στην Αθήνα,
- Ενίσχυση σε ανθρώπινο δυναμικό και υποδομές, ψηφιακός μετασχηματισμός της Τράπεζας,
- Επιτυχή υλοποίηση της στρατηγικής για τη μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων, με σημαντική βελτίωση του δείκτη των ΜΕΑ ως προς το σύνολο του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων, στο 64,33% στο τέλος του 2019, από 73,75% την 31.12.2018,
- Υλοποίηση του πλάνου Κεφαλαιακής ενίσχυσης για το έτος 2019 ύψους € 5,0 εκατ.,
- Συνολικό ύψος Καταθέσεων ηλιανικής την 31.12.2019, ύψους € 224,7 εκατ. ή 12% αύξηση σε σχέση με την 31.12.2018,
- Συνολικό ύψος Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών την 31.12.2019, ύψους € 189,4 εκατ. (καθαρό υπόλοιπο μετά από προβλέψεις) ή 7% αύξηση σε σχέση με την 31.12.2018,
- Σύνολο Ενεργητικού την 31.12.2019 ύψους € 278,8 εκατ. ή μεγέθυνση κατά 11% σε σχέση με την 31.12.2018,
- Σύνολο Καθαρής Θέσης την 31.12.2019 ύψους € 22,3 εκατ. έναντι € 18,7 εκατ. την 31.12.2018, διασφαλίζοντας με αυτό το τρόπο την απρόσκοπτη λειτουργία και την ανάπτυξη των εργασιών της Τράπεζας,
- Σύνολο Καθαρών Εσόδων από τόκους την 31.12.2019 ύψους € 8,7 εκατ. ή αύξηση 6% σε σχέση με την 31.12.2018,
- Βελτίωση της κάλυψης του χαρτοφυλακίου των ΜΕΑ από Προβλέψεις απομείωσης δανείων στο 39,3% στο τέλος του 2019, έναντι 35,5% την 31.12.2018.

Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου
Προϋπολογιστικές οικονομικές καταστάσεις

2019

2018

Προϋπολογιστική κατάσταση αποτελεσμάτων <i>(ποσά σε '000 ευρώ)</i>	2019	2018
Έσοδα από τόκους (δάνεια και τράπεζες)	11.957,32	11.427,12
Έξοδα από τόκους	(3.280,42)	(3.269,05)
Καθαρά έσοδα τόκων	8.676,89	8.158,07
Έσοδα από προμήθειες	1.638,47	1.527,33
Έξοδα από προμήθειες	-	(4,88)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	1.638,47	1.522,45
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	206,47	96,77
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	206,47	96,77
Λοιπά έσοδα	-	209,48
Λειτουργικά έσοδα	10.521,83	9.986,77
Παροχές προσωπικού	(3.366,29)	(2.801,74)
Άλλα έξοδα διοικήσεως	(3.817,93)	(3.498,84)
Αποσβέσεις	(386,58)	(285,07)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(7.570,81)	6.586,05
Προβλέψεις απομείωσης δανείων	(4.818,52)	(3.310,45)
Λοιπές προβλέψεις	(25,00)	-
Σύνολο προβλέψεων	(4.843,52)	(3.310,45)
Κέρδη/ (ζημιές) πριν από φόρους	(1.892,50)	90,67
Φόρος εισοδήματος	548,82	13,30
Κέρδη/ (ζημιές) μετά από φόρους	(1.343,67)	103,96
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές)	-	19,44
Συνολικά έσοδα (έξοδα) μετά από φόρους	(1.343,67)	123,41

Προϋπολογιστική κατάσταση οικονομικής θέσης (ισολογισμός)
(ποσά σε '000 ευρώ)

	31/12/2018	31/12/2019
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	19.790,60	6.494,65
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	32.144,35	46.256,81
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	177.226,73	189.402,77
Χρεόγραφα Επενδυτικού χαρτοφυλακίου:	60,00	60,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	234,13	234,13
Επενδύσεις σε ακίνητα	458,57	9.698,57
Επενδύσεις σε θυγατρικές	47,30	47,30
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	4.326,49	4.653,90
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	154,88	822,00
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	10.733,77	11.273,07
Λοιπά στοιχεία	5.940,82	9.823,39
Σύνολο ενεργητικού	251.117,63	278.766,58
	=====	=====
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις σε τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα	21.200,81	7.092,65
Υποχρεώσεις προς πελάτες	200.706,15	224.732,64
Liabilities from derivatives	-	-
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους	6.021,00	6.021,00
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	336,97	376,97
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	-	25,00
Υποχρεώσεις από τρέχοντα φόρο εισοδήματος	45,00	45,00
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	4.098,56	18.156,51
Σύνολο υποχρεώσεων	232.408,49	256.449,76
	-----	-----
Ίδια κεφάλαια		
Συνεταιριστικό κεφάλαιο	17.895,70	22.895,70
Διαφορά από την έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	8.577,48	8.577,48
Λοιπά αποθεματικά	1.817,66	1.777,66
Αποτελέσματα εις νέο	(9.581,70)	(10.934,03)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	18.709,14	22.316,82
	-----	-----
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	251.117,63	278.766,58

40
ΧΡΟΝΙΑ
1978-2018

ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
Σ Υ Ν Ε Τ Α Ι Ρ Ι Σ Τ Ι Κ Η

Διοίκηση:

Πατριάρχου Ιωακείμ Γ. 6, Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 59000, Fax: 26510 28065

Κεντρικό Κατάστημα:

Αβέρωφ 12, Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 59006, Fax: 26510 29921

Κατάστημα Ανατολής:

Γ Σεπτεμβρίου 7, Ανατολή Ιωαννίνων
Τηλ.: 26510 83818, Fax: 26510 83819

Θυρίδα Δουρούτης:

Λεωφ. Πανεπιστημίου, Πεδινή Ιωαννίνων
Τηλ.: 26510 45466, Fax: 26510 45467

Θυρίδα Λεωφ. Γράμμου:

Λεωφόρος Γράμμου 49 Β, Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 24428, Fax: 26510 22734

Κατάστημα Πρέβεζας:

Λεωφόρος Ειρήνης 23 & Μπριζανίου, Πρέβεζα
Τηλ.: 26820 21037, Fax: 26820 61518

Θυρίδα Λούρου:

Σουλίου 1, Λούρος Πρέβεζας
Τηλ.: 26820 33227, Fax: 26820 33303

Κατάστημα Ηγουμενίτσας:

Εθνικής Αντιστάσεως 52, Ηγουμενίτσα
Τηλ.: 26650 28165, Fax: 26650 28672

Κατάστημα Άρτας:

Φιλελλήνων 12, Άρτα
Τηλ.: 26810 27379, Fax: 26810 24742

www.epirusbank.com

Μέλος:

ανθρώπινοι
συνέταιροι
συνεταιριστική
τράπεζα ηπείρου
ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ